

รายงานของคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา

เรื่อง สรุปผลการวิเคราะห์รายงานความคืบหน้า ในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓)

ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย
ประธานวุฒิสภา

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง

นายศุภชัย สมเจริญ
รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง

รายนามคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

วุฒิสภา

พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร
ประธานคณะกรรมการ

พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

พลเรือเอก ชูมนม อัจฉริยะ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(ประธานคณะอนุกรรมการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
คณะที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและ
พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ สิริโรจน์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

พลเอก วรพงษ์ สว่างเนตร
เลขานุการคณะกรรมการ
(ประธานคณะอนุกรรมการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
คณะที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง)

พลเอก ไพชยนต์ คำตันเจริญ
รองเลขานุการคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

พลเอก อาชาไนย ศรีสุข
รองเลขานุการคณะกรรมการ
คนที่สอง

พลเอก สกล ชื่นตระกูล
รองเลขานุการคณะกรรมการ
คนที่สาม

นายติเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม
โฆษกคณะกรรมการ

นายพลเดช ปิ่นประทีป
รองโฆษกคณะกรรมการ
คนที่หนึ่ง

นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์
รองโฆษกคณะกรรมการ
คนที่สอง

นายจเด็จ อินสว่าง
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

(ประธานคณะอนุกรรมการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ คณะที่ ๒
ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน)

นายประมนต์ สุธีวงศ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

พลเอก สำเริง ศิวาดำรงค์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายอำพล จินตาวัฒน์
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

(ประธานคณะอนุกรรมการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ คณะที่ ๔
ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม)

นายจรินทร์ จักกะพาก
กรรมการ

(ประธานคณะอนุกรรมการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
คณะที่ ๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและ
เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์)

พลเอก โปฏฐ ภูนาศ
กรรมการ

(ประธานคณะอนุกรรมการตรวจสอบ วิเคราะห์
และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ
คณะที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเติบโต
บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม)

นางกอบกุล อามาการ ณ อยุธยา
กรรมการ

นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์
กรรมการ

นายณรงค์ อ่อนสะอาด
กรรมการ

นางดวงพร รอดพยาธิ์
กรรมการ

พลเอก ชงชัย สาระสุข
กรรมการ

ศาสตราจารย์นิสตาภัก เวชยานนท์
กรรมการ

คุณหญิงพรทิพย์ โรจนะสุนันท์
กรรมการ

นายสมชาย ชาญณรงค์กุล
กรรมการ

นายสมศักดิ์ โชติรัตน์เสศิริ
กรรมการ

พลเอก สสิน ทองภักดี
กรรมการ

พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์
กรรมการ

พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ
กรรมการ

นายอนุศักดิ์ คงมาลัย
กรรมการ

รายนามประธานคณะกรรมการสามัญ

ประจำวุฒิสภา ๒๖ คณะ

นายสังคิต พิริยะรังสรรค์
ประธานคณะกรรมการการแก้ปัญหา
ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ

พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์
ประธานคณะกรรมการการกีฬา

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ
ประธานคณะกรรมการ
การเกษตรและสหกรณ์

พลเอก ยอดยุทธ บุญญาธิการ
ประธานคณะกรรมการการคมนาคม

นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ
ประธานคณะกรรมการ
การเศรษฐกิจการเงิน และการคลัง

นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์
ประธานคณะกรรมการการต่างประเทศ

พลเอก บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์
ประธานคณะกรรมการการทหาร
และความมั่นคงของรัฐ

พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร
ประธานคณะกรรมการท่องเที่ยว

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช
ประธานคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น

พลเอก ออกนิษฐ์ หมิ่นสวัสดิ์
ประธานคณะกรรมการ
การบริหารราชการแผ่นดิน

พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์
ประธานคณะกรรมการการพลังงาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์
ประธานคณะกรรมการ
การพัฒนาการเมือง
และการมีส่วนร่วมของประชาชน

นายวัลลภ ตังคณานูรักษ์
ประธานคณะกรรมการ
การพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

พลตำรวจเอก ชัชวาลย์ สุขสมจิตร์
ประธานคณะกรรมการการกฎหมาย
การยุติธรรม และการตำรวจ

พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว
ประธานคณะกรรมการการแรงงาน

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง
ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

พลเอก อนันตพร กาญจนรัตน์
ประธานคณะกรรมการธิการ
การเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสาร
และการโทรคมนาคม

นายมรรณพ เดชวิทักษ์
ประธานคณะกรรมการธิการการศาสนา
คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม

นายดวง อันทะไชย
ประธานคณะกรรมการธิการการศึกษา

นายเจตน์ ศิรธรานนท์
ประธานคณะกรรมการธิการการสาธารณสุข

นายถนัดกร จันทิก
ประธานคณะกรรมการธิการ
กิจการองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์
ประธานคณะกรรมการธิการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พลเรือเอก ศิษณุวัชร วงษ์สุวรรณ
ประธานคณะกรรมการธิการ
ศึกษาตรวจสอบเรื่องการทุจริต
ประพฤติมิชอบและเสริมสร้างธรรมาภิบาล

นางอภิรดี ตันตราภรณ์
ประธานคณะกรรมการธิการการพาณิชย์
และการอุตสาหกรรม

นายสมชาย แสวงการ
ประธานคณะกรรมการธิการสิทธิมนุษยชน
สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

พลเอก ชาดอุดม ติตถะสิริ
ประธานคณะกรรมการธิการติดตาม
การบริหารงบประมาณ

(สำเนา)
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศฯ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๗ - ๘

ที่ สว ๐๐๑๙.๑๙/(ร ๐ จ)

วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานสรุปผลการวิเคราะห์รายงานสรุปความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูป
ประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓)

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ตามที่ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ วันอาทิตย์ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๗๕ ขึ้น โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด กระทำกิจการ พิจารณา สอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในภาพรวมให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ รวบรวม และจัดทำสรุปผลการศึกษาวิเคราะห์รายงานผลการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และตามยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งกำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามรัฐธรรมนูญ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และประสานงานกับคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาอื่นทุกคณะ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางดังกล่าว และผลักดันให้คณะกรรมการดังกล่าวมีการทำงานร่วมกัน อย่างบูรณาการ ซึ่งคณะกรรมการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก ชูศักดิ์ เมฆสุวรรณ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเรือเอก ชุมชุม อาจวงษ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมชัย บุญยะลีพรรณ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนาวัฒน์ ลีวีโรจน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	เลขานุการคณะกรรมการ
๗. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	รองเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๘. พลเอก อาชาไนย ศรีสุข	รองเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๙. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	รองเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สาม

๑๐. นายดิเรกฤทธิ์ ...

๑๐. นายดิเรกฤทธิ์ เจนครองธรรม	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายพลเดช ปิ่นประทีป	รองโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๒. นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์	รองโฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง
๑๓. นายจเด็จ อินสว่าง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นายประมนต์ สุธีวงศ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นายปานเทพ กล้าณรงค์ราญ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. พลเอก สำเร็จ ศิวาดำรงค์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นายอำพล จินดาวัฒนะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นางกอบกุล อาภากร ณ อยุธยา	กรรมการ
๑๙. นายจรินทร์ จักกะพาก	กรรมการ
๒๐. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	กรรมการ
๒๑. นายณรงค์ อ่อนสอาด	กรรมการ
๒๒. นางดวงพร รอดพยาธิ์	กรรมการ
๒๓. พลเอก ธงชัย สาระสุข	กรรมการ
๒๔. ศาสตราจารย์นิสดาร์ก เวชยานนท์	กรรมการ
๒๕. พลเอก ไปฏก บุนนาค	กรรมการ
๒๖. คุณหญิงพรทิพย์ โรจนสุนันท์	กรรมการ
๒๗. นายสมชาย ชาญณรงค์กุล	กรรมการ
๒๘. นายสมศักดิ์ โชติรัตน์ศิริ	กรรมการ
๒๙. พลเอก สสิน ทองภักดี	กรรมการ
๓๐. พลเอก สุรพงษ์ สุวรรณอัตถ์	กรรมการ
๓๑. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ	กรรมการ
๓๒. นายอนุศักดิ์ คงมาลัย	กรรมการ

ในการนี้ คณะกรรมการได้จัดทำรายงานสรุปผลการวิเคราะห์รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓) เสร็จแล้ว คณะกรรมการจึงขอเสนอรายงานดังกล่าวต่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๗๘ ประกอบข้อ ๑๗๕ วรรคสอง (๒) และ (๓) ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาบรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา

(ลงชื่อ) พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

(สิงห์ศึก สิงห์ไพร)

รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง

ในฐานะประธานคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

สำเนาถูกต้อง

(นายตันพงศ์ ตั้งเต็มทอง)

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ
โทร. ๐ ๒๒๐๖ ๖๖๙๙ ต่อ ๓๖๑๐ - ๑๑

อลนกรณ์/ลักษณะนรี/ธนภัทร์/แคทลียา พิมพ์
ตันพงศ์/จิววิน ทาน

บทสรุปผู้บริหาร

การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ในห้วงเดือน กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓ เป็นการติดตาม ๗ ผลการดำเนินงานต่อเนื่อง ทั้งนี้ วุฒิสภา โดยคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา จำนวน ๒๖ คณะ และคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (ตสร.) มุ่งเน้นการติดตาม วิเคราะห์ ผลการดำเนินงานของประเด็นปฏิรูป กิจกรรม/ โครงการที่เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการบรรลุ เป้าหมายการปฏิรูปประเทศ ตามหมวด ๑๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ เห็นชอบการปรับปรุงองค์ประกอบและ แต่งตั้งเพิ่มเติมคณะกรรมการปฏิรูปด้านต่าง ๆ รวม ๑๓ ด้าน และมีการจัดทำ (ร่าง) แผนการปฏิรูป ประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ที่กำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชน อย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) จำนวน ๖๒ กิจกรรม/ โครงการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งนี้ วุฒิสภาได้มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการ เพื่อติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด แผนการปฏิรูปประเทศ เมื่อมีการประกาศใช้แผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุงดังกล่าว

ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศในห้วงเดือน กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓ ครอบคลุม ๒ เรื่อง ได้แก่ (๑) ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็น การปฏิรูป/ กิจกรรม/ โครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศ และ (๒) ความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุง กฎหมาย โดยมีผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด สรุปในภาพรวม ดังนี้

๑. ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ประเด็นการปฏิรูป/ กิจกรรม/ โครงการตามแผน การปฏิรูปประเทศ

๑.๑ ผลการติดตามการดำเนินการ ประเด็น/ กิจกรรม/ โครงการ ภายใต้แผนการปฏิรูป ประเทศ ๑๒ ด้าน โดยติดตามประเด็นปฏิรูป ๑๑๑ ประเด็น และคัดเลือกติดตาม ๗ กิจกรรม/ โครงการ ที่เป็นองค์ประกอบบรรลุเป้าหมาย ทั้งหมด ๒๗๓ กิจกรรม/ โครงการ ผลการติดตามพบว่า ดำเนินการ แล้วเสร็จ จำนวน ๓๕ กิจกรรม/ โครงการ มีความคืบหน้าตามแผน จำนวน ๑๗๗ กิจกรรม/ โครงการ และมีความล่าช้ากว่าที่กำหนดในแผน จำนวน ๖๑ กิจกรรม/ โครงการ สะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศส่วนใหญ่มีความก้าวหน้า แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ที่มีการดำเนินการล่าช้ามากที่สุด คือ แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย รองลงมาคือ แผนการปฏิรูป ประเทศด้านการเมือง

๑.๒ ข้อเสนอแนะ และเร่งรัดในภาพรวม

๑.๒.๑ ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านที่มีการดำเนินการกิจกรรม/ โครงการที่ล่าช้าจำนวนมาก สะท้อนถึงมีความเสี่ยงต่อความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แผนการปฏิรูปประเทศที่มีผลการดำเนินกิจกรรม/ โครงการ ล่าช้า มากกว่าร้อยละ ๕๐ ได้แก่ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และแผนการปฏิรูปด้านกฎหมาย และแผนการปฏิรูปประเทศที่ดำเนินกิจกรรม/ โครงการ ล่าช้า จำนวนน้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ได้แก่ แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม ด้านพลังงาน และด้านการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน)

สำหรับกิจกรรม/ โครงการที่ดำเนินการล่าช้าเนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุน ควรเสนอแนะให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และสำนักงานงบประมาณทราบเรื่อง เพื่อพิจารณาดำเนินการสนับสนุนต่อไป หากไม่มีงบประมาณสนับสนุน ควรมีการทบทวนโครงการ/กิจกรรมดังกล่าว

๑.๒.๒ ควรเร่งรัดผลักดันกิจกรรม/ โครงการ ที่ผลการดำเนินการมีความคืบหน้าตามแผนงาน จำนวน ๑๗๗ กิจกรรม/ โครงการ คิดเป็นร้อยละ ๖๕ ของโครงการฯ ทั้งหมด โดยสำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) หรือหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หรือระดับหน่วยปฏิบัติในส่วนภูมิภาค ควรมีการกำกับ และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งผลักดัน และขับเคลื่อน แผนการปฏิรูปประเทศ และยุทธศาสตร์ชาติ ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ด้วยกลไกการรายงานผลการดำเนินงานผ่านระบบ eMENSUR ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) อย่างครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อใช้ในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการต่าง ๆ ตามแผนการปฏิรูปประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ผลการติดตาม ความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย

๒.๑ ผลการติดตามความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย จำนวน ๙๐ ฉบับ พบจำนวน ๗๓ ฉบับมีการรายงานผลการติดตามกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศมากกว่าหนึ่งด้าน ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของกฎหมายดังกล่าว ผลติดตามความก้าวหน้าที่เป็นรูปธรรม คือ มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วมีผลบังคับใช้ จำนวน ๒๑ ฉบับ และความก้าวหน้าที่จะสำเร็จในอนาคต คือ อยู่ในขั้นระหว่างดำเนินการ จำนวน ๕๙ ฉบับ และมีการดำเนินการที่ล่าช้า จำนวน ๑๐ ฉบับ

ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่จะทำให้กฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาได้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒.๒ ข้อเสนอแนะ และเร่งรัดในภาพรวม

จากผลการติดตามความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย ควรเร่งรัดกฎหมายที่ปรากฏอยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๓๑ ฉบับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับแผนการปฏิรูปประเทศที่มากกว่าหนึ่งด้าน และควรเสนอผลักดันกฎหมายที่เสนอเพิ่มเติมโดยวุฒิสภา ซึ่งไม่ได้ถูกกำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๒๑ ฉบับ

๓. ข้อเสนอแนะเพื่อการติดตามเสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุง (ในห้วงปี ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕)

๓.๑ การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดแผนการปฏิรูปประเทศ ฉบับปรับปรุง ที่จะมีการดำเนินการคู่ขนานไปกับแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ตามที่ประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๑ ซึ่ง สสช. ระบุว่าการจัดทำรายงานความคืบหน้า ในระยะต่อไปจะติดตามและรายงานเฉพาะกิจกรรม Big Rock ตามแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) โดยเป็นการรายงานความก้าวหน้าของกิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

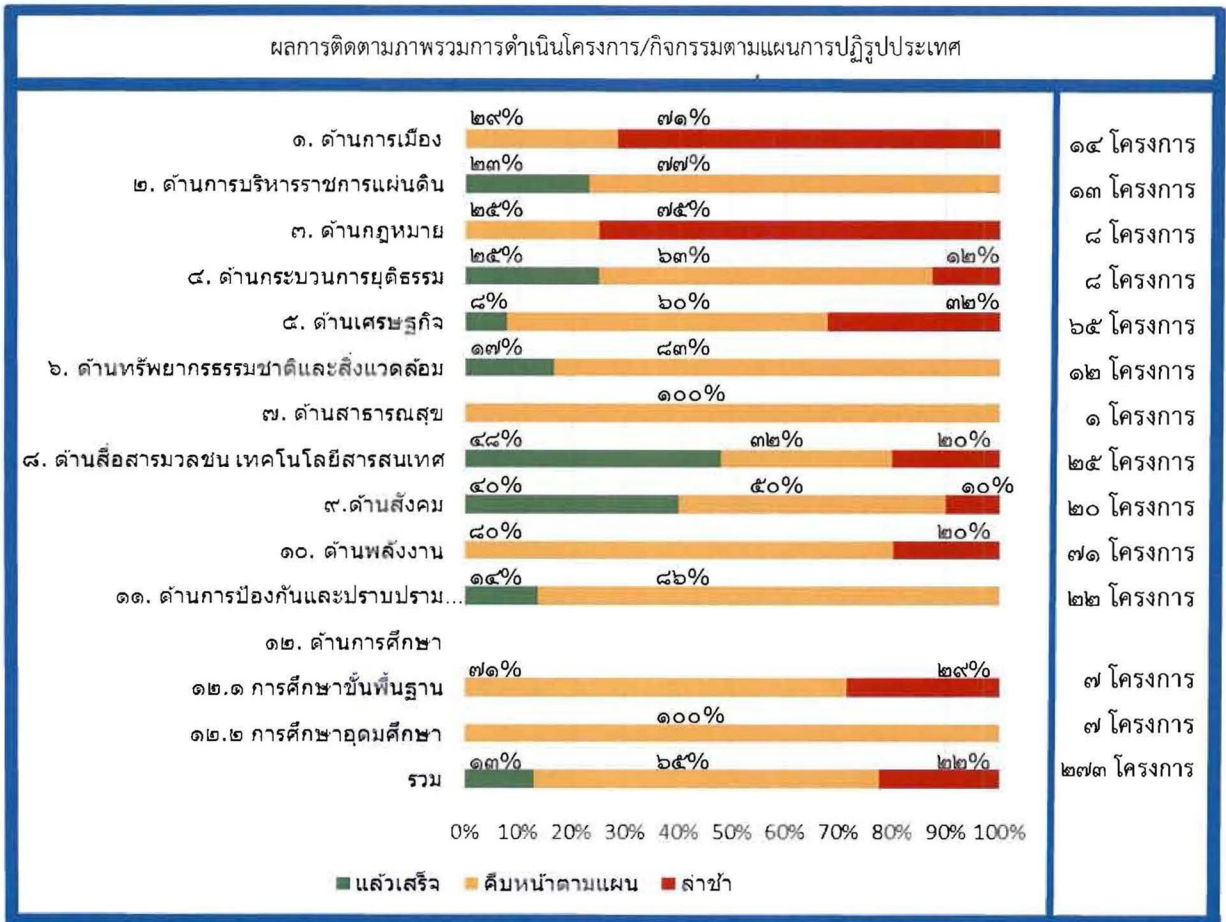
ต่อกรณีดังกล่าว วุฒิสภาเห็นควรให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พิจารณาทบทวนให้มีการรายงานความคืบหน้าการดำเนินการคู่ขนานไปกับแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม เพื่อการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ และเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติ และการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศตามหมวด ๑๖ ของรัฐธรรมนูญฯ

๓.๒ จากการรายงานผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศที่ผ่านมา วุฒิสภาเห็นว่า การจะดำเนินการให้บรรลุผลและเป้าหมายของการปฏิรูปประเทศ ทั้ง ๓ ประการในหมวด ๑๖ ของรัฐธรรมนูญฯ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือจากภาครัฐในส่วนภูมิภาคหรือที่เรียกว่า “ราชการส่วนภูมิภาค” และภาครัฐในส่วนท้องถิ่นที่เรียกว่า “ราชการส่วนท้องถิ่น” ซึ่งถือเป็นกลไกหลักในการนำนโยบายปฏิรูปประเทศจากราชการส่วนกลางไปขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

ดังนั้น คณะกรรมาธิการ ตสร. และคณะกรรมาธิการสามัญประจำวุฒิสภาจะดำเนินการกิจการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้วยการลงพื้นที่เพื่อติดตามประเมิน กิจกรรม/ โครงการภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศจากราชการส่วนภูมิภาค และ

ราชการส่วนท้องถิ่นที่ถือเป็นกลไกสำคัญในการนำนโยบายการปฏิรูปประเทศจากราชการส่วนกลางไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมและเห็นผลจับต้องได้ในห้วงปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ โดยเฉพาะกิจกรรม Big Rock ตามแผนการปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุงและติดตามคู่ขนานไปกับแผนการปฏิรูปประเทศฉบับเดิม ที่ประกาศใช้เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๑

ภาพรวมผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ
ต่อรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ
ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓)

*****

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ บทสรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ในภาพรวม	๓
๒.๑ ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การดำเนินโครงการ/กิจกรรม/ประเด็นการปฏิรูป	๓
๒.๒ ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย	๔๗
ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด แต่ละด้าน	๖๗
๑. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง	๖๘
๒. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	๙๔
๓. แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย	๑๓๖
๔. แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม	๑๕๐
๕. แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ	๑๖๘
๖. แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒๘๐
๗. แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข	๓๐๗
๘. แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ	๓๒๑
๙. แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม	๓๓๓
๑๐. แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน	๓๙๐
๑๑. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๔๓๒
๑๒. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา	๔๖๐
ส่วนที่ ๔ ผลการศึกษารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเสนอแนะ และเร่งรัดการการปฏิรูปประเทศ ของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ	๕๐๘

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. บริบทของแผนการปฏิรูปประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนในเชิงโครงสร้าง วิธีการและกระบวนการ หรือกฎระเบียบที่สำคัญเพื่อให้การดำเนินงานของทุกภาคส่วนมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลอันพึงประสงค์ตามรัฐธรรมนูญ เป้าหมายแผนการปฏิรูปประเทศ บรรลุผล ๓ ประการ ได้แก่ (๑) ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและมีความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ (๒) สังคมมีความสงบสุขเป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อจัดความเหลื่อมล้ำ และ (๓) ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นมุข

โครงสร้างของแผนการปฏิรูปประเทศ แบ่งออกเป็น ๑๒ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการเมือง (๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (๓) ด้านกฎหมาย (๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม (๕) ด้านเศรษฐกิจ (๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๗) ด้านสาธารณสุข (๘) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ (๙) ด้านสังคม (๑๐) ด้านพลังงาน (๑๑) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ (๑๒) ด้านการศึกษา โดยในแต่ละด้านประกอบด้วย เรื่อง และประเด็นปฏิรูป และกิจกรรม/โครงการ ภายใต้เรื่องและประเด็นปฏิรูป ดังกล่าว

๒. สถานการณ์ประเทศ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันก่อให้เกิดผลกระทบทั้งในด้านที่เป็นปัญหา อุปสรรค และในด้านที่เป็นโอกาสต่อการปฏิรูปประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สาธารณสุข การศึกษา สังคม รวมทั้งก่อให้เกิดการปรับตัว และวิถีการดำเนินชีวิตแบบ “ปกติใหม่ (New Normal)” ของประชาชนชาวไทย และประชากรทั่วโลก ซึ่งผลกระทบดังกล่าวนับเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของการปฏิรูปประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้มีการจัดทำขึ้นก่อนที่จะเกิดวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรค ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อการปรับแผนการปฏิรูปประเทศ กำหนดเรื่องสำคัญเร่งด่วน และการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันของประเทศไทย

๓. แนวทาง และวิธีการดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ

การดำเนินการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด การปฏิรูปประเทศ ห้วงระยะเวลา กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ วุฒิสภา โดยคณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภา ๒๖ คณะ และคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (ตสร.) ดำเนินการติดตามในบทบาทของผู้ประเมินภายนอก บนพื้นฐานของสถานการณ์ประเทศปัจจุบัน และภาพอนาคตของประเทศที่เปลี่ยนไป เพื่อนำผลการวิเคราะห์ไปสู่การเสนอแนะ เร่งรัดการดำเนินงาน ให้บรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ

แนวทางดำเนินการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ วุฒิสภา มุ่งเน้นการติดตาม วิเคราะห์ผลกระทบของการดำเนินงาน (Impact Assessment) ทั้งนี้ต้องมีหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) ที่ชัดเจน โดยคัดเลือกโครงการ/ กิจกรรม/ ประเด็นการปฏิรูป ซึ่งเป็นแผนในระดับ ๓ ที่มีวัตถุประสงค์ ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศ ที่หน่วยงานต่าง ๆ ภาครัฐดำเนินการแล้วในห้วงระยะเวลา กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ มาดำเนินการติดตาม เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะ เร่งรัด ตามเป้าหมายของการติดตาม ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปประเทศ

การประมวลผลการติดตาม โดยนำผลการติดตาม มาประมวลผลและจัดทำข้อเสนอแนะ เร่งรัด ประกอบด้วย (๑) สรุปจำนวนโครงการที่ติดตาม (๒) ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด แต่ละด้าน และ (๓) ข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านต่าง ๆ ณ สิ้นสุดเดือนกันยายน ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๒

บทสรุป ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด

การรายงานผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การปฏิรูปประเทศ ห้วงระยะเวลา กรกฎาคม กันยายน ๒๕๖๓ ประกอบด้วย (๑) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ และ (๒) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุง กฎหมาย

๒.๑ ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด การดำเนินโครงการ/กิจกรรม/ประเด็นการปฏิรูป

๑) สรุปภาพรวมการดำเนินการ ดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศ	การติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด (จำนวน)		ผลการดำเนินกิจกรรม/โครงการ (จำนวน)				
	ประเด็น ปฏิรูป	กิจกรรม/ โครงการ	แล้วเสร็จ	คืบหน้า ตามแผน	ล่าช้า	เปลี่ยน วิธีการ	
๑. ด้านการเมือง	๕	๑๔	-	๔	๑๐	-	
๒. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	๖	๑๓	๓	๑๐	-	-	
๓. ด้านกฎหมาย	๕	๘	-	๒	๖	-	
๔. ด้านกระบวนการยุติธรรม	๕	๘	๒	๕	๑	-	
๕. ด้านเศรษฐกิจ	๔๒	๖๕	๕	๓๙	๒๑	-	
๖. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	๕	๑๒	๒	๑๐	-	-	
๗. ด้านสาธารณสุข	๑	๑	-	๑	-	-	
๘. ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยี สารสนเทศ	๖	๒๕	๑๒	๘	๕	-	
๙. ด้านสังคม	๕	๒๐	๘	๑๐	๒	-	
๑๐. ด้านพลังงาน	๑๗	๗๑	-	๕๗	๑๔	-	
๑๑. ด้านการป้องกันและปราบปราม การทุจริตและประพฤติมิชอบ	๔	๒๒	๓	๑๙	-	-	
๑๒. ด้านการศึกษา	ขั้นพื้นฐาน	๓	๗	-	๕	๒	-
	อุดมศึกษา	๗	๗	-	๗	-	-
รวม	๑๑๑	๒๗๓	๓๕	๑๗๗	๖๑	-	

๒) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดประเด็นการปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ

๒.๑) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๒.๑.๑) ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่ผ่านมาในภาพรวมเห็นว่า ยังไม่ตอบสนองต่อเป้าหมายสำคัญของการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับความสามัคคีปรองดอง ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากมีเหตุปัจจัยหลายประการ เช่น ขาดหน่วยงานที่เป็นเจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติหรือขาดการบูรณาการแผนงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โครงการหรือกิจกรรมที่นำไปสู่การปฏิบัติตามแผนฯ ในภาพรวมส่วนใหญ่เป็นงานปกติหรือแผนงานประจำของหน่วยงาน ขาดงบประมาณรองรับในการขับเคลื่อนตามแผน และปัญหาการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในประเทศและต่างประเทศทั้งรอบแรก และรอบปัจจุบัน (มกราคม ๒๕๖๔) ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างกว้างขวางและรุนแรง และกระทบต่อแผนการปฏิรูปประเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

(๑) คืบหน้าตามแผน จำนวน ๔ โครงการ คือ ๑) โครงการฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์พิเศษสำหรับการควบคุมฝูงชน ๒) โครงการปลูกฝังจิตสำนึกรักสามัคคีและส่งเสริมความปรองดองของคนในชาติ ๓) โครงการพิจารณาพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินราชพัสดุ และ ๔) โครงการ ศธ.จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์

(๒) ถ่าช้า จำนวน ๑๐ โครงการ คือ ๑) โครงการประชาสัมพันธ์ถ้อยคำที่เป็น Key Words สำคัญต่อการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อการประชาสัมพันธ์อย่างยั่งยืน ๒) โครงการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ควบคุมฝูงชนในการชุมนุมสาธารณะ ๓) โครงการฝึกอบรมเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลการชุมนุมสาธารณะของ สตช. ๔) โครงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การชุมนุม สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๕) โครงการพัฒนากลไกการแก้ปัญหาคความขัดแย้งโดยสันติวิธี ๖) โครงการพิจารณาพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินราชพัสดุปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ๗) โครงการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ๘) โครงการที่ดินของรัฐที่จัดให้แก่ประชาชนที่ยากจน ๙) โครงการเชิญประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๑) โครงการการถ่ายถอดสดเสียงการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการศึกษาวิเคราะห์ ๖ มิติ ในประเด็นความสอดคล้องกับเป้าหมาย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การบูรณาการและการมีส่วนร่วม ผลสัมฤทธิ์ และการส่งผลที่ตืออย่างยั่งยืน พบว่า โครงการมีจำนวนน้อยมากและไม่ครอบคลุมกลยุทธ์ ในพันธกิจ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองนี้ จึงมีโอกาประสบความสำเร็จในระดับต่ำเพราะไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบขับเคลื่อน (เจ้าภาพหลัก) มีการดำเนินการไม่ครอบคลุมพันธกิจและกิจกรรมที่กำหนดในแผน ทำให้ไม่ส่งผลกระทบต่อ

บรรลุปเป้าหมาย และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รวมถึงการที่ไม่ได้มีการจัดทำแผนระดับ ๓ (แผนบูรณาการ) ด้วย

๒.๑.๒) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมืองรอบการรายงานเดือน กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓

(๑) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีการดำเนินการ ๑ โครงการ คือ

(๑.๑) โครงการประชาสัมพันธ์ถ้อยคำที่เป็น Key Words สำคัญต่อการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อการประชาสัมพันธ์อย่างยั่งยืน (เป็นโครงการที่ติดตามต่อเนื่องของคณะกรรมการพัฒนาการเมืองฯ) ผลการติดตาม ดังนี้

- หน่วยงานที่ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์ถ้อยคำที่เป็น Key Words สำคัญต่อการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว มีจำนวน ๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

- หน่วยงานที่คณะกรรมการอยู่ระหว่างติดตามความคืบหน้า มีจำนวน ๔ หน่วยงาน ได้แก่ กรมทางหลวง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และสถาบันพระปกเกล้า

- หน่วยงานที่ให้ความร่วมมือเพิ่มเติมในการประชาสัมพันธ์ถ้อยคำที่เป็น Key Words สำคัญต่อการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน มีจำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย หน่วยบัญชาการรักษาดินแดน กองทัพบก (ส่วนที่เกี่ยวกับนักศึกษาวิชาทหาร ชั้นปีที่ ๑-๕)

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ ให้มีการประชาสัมพันธ์ถ้อยคำที่เป็น Key Words สำคัญต่อการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืน

(๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธีและการรู้จักสามัคคีของสังคมไทย มีการดำเนินการ ๘ โครงการ ได้แก่

(๒.๑) โครงการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ควบคุมฝูงชนในการชุมนุมสาธารณะ (ผค.) ผลการติดตาม พบว่า ไม่ได้ดำเนินการตามแผน ตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ เนื่องจากไม่มีงบประมาณสนับสนุน

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ งบประมาณในแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมืองไม่ได้รับการอนุมัติงบประมาณ ทำให้โครงการนี้ไม่มีงบประมาณสนับสนุน เห็นควรเสนอแนะให้ สสช.และสำนักงบประมาณทราบเรื่อง เพื่อพิจารณาดำเนินการสนับสนุนต่อไป หากไม่มีงบประมาณสนับสนุน ควรยกเลิกการรายงานโครงการนี้ต่อไป

(๒.๒) โครงการฝึกอบรมเจ้าพนักงานดูแลการชุมนุมสาธารณะ และข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลการชุมนุมสาธารณะของ สตช. พบว่า ไม่ได้ดำเนินการตามแผนเนื่องจากไม่มีงบประมาณสนับสนุนตั้งแต่ ไตรมาสที่ ๒ (การรายงานไม่ได้กล่าว ในไตรมาสที่ ๑)

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ

- งบประมาณในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ไม่ได้รับการอนุมัติงบประมาณ ทำให้โครงการนี้ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

- แนวโน้มความสำเร็จ เห็นควรเสนอแนะให้ สตช. และสำนักงานงบประมาณทราบเรื่อง เพื่อพิจารณาดำเนินการสนับสนุนต่อไป หากไม่มีงบประมาณสนับสนุน ควรยกเลิกการรายงานโครงการนี้ต่อไป

(๒.๓) โครงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. การชุมนุมสาธารณะ พ.ศ. ๒๕๕๘ ผลการติดตาม คือ สิ้นสุดการดำเนินโครงการไปแล้วตั้งแต่ไตรมาสที่ ๒

(๒.๔) โครงการฝึกอบรมการใช้อุปกรณ์พิเศษสำหรับการควบคุมฝูงชน ผลการติดตาม คือ ดำเนินการตามแผน ซึ่งบรรลุเป้าหมายของโครงการเรียบร้อยแล้วตั้งแต่ไตรมาสที่ ๒ (ก.พ. ๖๓)

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ การวิเคราะห์ทั้ง ๖ มิติอยู่ในระดับปานกลาง เห็นควรที่จะดำเนินการโครงการนี้ต่อไป (Continue)

(๒.๕) โครงการปลูกฝังจิตสำนึกรักสามัคคีและส่งเสริมความปรองดองของคนในชาติ ผลการติดตาม ดำเนินการตามแผน ซึ่งบรรลุเป้าหมายโครงการสำหรับสถานการณ์ COVID - 19 ทำให้การดำเนินงานบางส่วนไม่ได้ดำเนินการ เช่น การประชุมฯ ซึ่งไม่เป็นผลกระทบต่อการดำเนินการตามโครงการแต่อย่างใด

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ การวิเคราะห์ทั้ง ๖ มิติอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากมีสถานการณ์ COVID - 19 ผลสัมฤทธิ์จึงมีน้อย

(๒.๖) โครงการพัฒนากลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี ผลการติดตาม ไม่ได้ดำเนินการตามแผนตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑ เนื่องจากไม่มีงบประมาณสนับสนุน

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ งบประมาณในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ไม่ได้รับการอนุมัติงบประมาณทำให้โครงการนี้ไม่มีงบประมาณสนับสนุน

(๒.๗) โครงการพิจารณาพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินราชพัสดุ ผลการติดตาม ดำเนินการตามแผน ซึ่งบรรลุเป้าหมายโครงการสำหรับสถานการณ์ COVID-19 ทำให้การดำเนินงานบางส่วนไม่ได้ดำเนินการ เช่น การประชุมฯ ซึ่งไม่เป็นผลกระทบต่อการดำเนินการตามโครงการแต่อย่างใด

ทั้งนี้ โครงการดังกล่าวมีจำนวนน้อยมากและไม่ครอบคลุมกลยุทธ์ในพันธกิจ “กลไกและมาตรการป้องกันการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี” ทำให้ไม่ส่งผลต่อการ

บรรลุปเป้าหมายในภาพรวม อีกทั้งจากการรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓ มีระดับความสำเร็จของการดำเนินการได้น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของแผน (วงกลมสีดำ) จึงสรุปได้ว่าพันธกิจ “กลไกและมาตรการการป้องกันการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี” ของประเด็นปฏิรูปที่ ๒ “กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี และการรู้จักสามัคคีของสังคมไทย” ประสบผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ที่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ

- รัฐบาลควรกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อน เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ ให้ชัดเจนก่อน

- ส่วนราชการที่รับผิดชอบหลักจัดทำแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการที่มีเป้าหมาย ตัวชี้วัดที่ชัดเจน เพื่อให้มีทิศทางในการดำเนินงาน

- จัดทำแผนงาน/โครงการรองรับจากภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากแผนปฏิบัติการแบบบูรณาการ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการต่อไป

(๒.๘) โครงการ ศธ.จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์ พบว่า ดำเนินการตามแผนซึ่งบรรลุปเป้าหมายของโครงการ โดยเสร็จสิ้นตามโครงการตั้งแต่ไตรมาสที่ ๑

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ

- การวิเคราะห์ทั้ง ๖ มิติ อยู่ในระดับปานกลาง เห็นสมควรที่จะดำเนินการโครงการนี้ต่อไป (Continue)

- พันธกิจนี้ไม่มี เป้าหมาย/ตัวชี้วัด ดังนั้นเมื่อเทียบกับเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการกับเป้าหมายของประเด็นปฏิรูปที่ ๒ จึงมีผลลัพธ์เป็นภาพกว้างไม่สัมพันธ์/สอดคล้องกันที่ชัดเจน

- ระยะเวลาดำเนินโครงการ (ต.ค. ๖๒ - ก.ย. ๖๓) ไม่สัมพันธ์กับการปฏิบัติจริง (๕ - ๒๕ ธ.ค. ๖๒) ทำให้ไม่ต่อเนื่อง

- เป็นการ ตสร. ในแผนระดับ ๓ (ระดับล่างสุด) ได้แก่ โครงการ/กิจกรรม จึงมองเห็นภาพการดำเนินการดำเนินการเฉพาะจังหวัดปัตตานี ทำให้มองไม่เห็นภาพรวมของทั้งประเทศ

(๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ การกระจายอำนาจ การปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรม มีการดำเนินการ ดังนี้

(๓.๑) โครงการที่ติดตามต่อเนื่องจากห้วงเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๓ ไม่สามารถคัดเลือกโครงการ/กิจกรรม/ประเด็นปฏิรูปประเทศที่สำคัญได้ เนื่องจากรายงานของ สศช. ในห้วงดังกล่าว ไม่ปรากฏข้อมูลโครงการ/ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นและการจัดสรรทรัพยากรที่เป็นธรรม

(๓.๒) โครงการที่ติดตามต่อเนื่องจากห้วง เดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๓

- โครงการพิจารณาพิสูจน์สิทธิการครอบครองที่ดินของบุคคลในเขตที่ดินราชพัสดุ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ผลการติดตาม การดำเนินโครงการดังกล่าวนี้เป็นการลดปัญหาการบุกรุกที่ดินราชพัสดุให้เกิดความชัดเจนในการครอบครองที่ดิน ลดความเหลื่อมล้ำของการถือครองที่ดินโดยการกระจายการถือครองที่ดิน และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างรัฐกับประชาชนที่ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินราชพัสดุให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรที่ดินให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม

- โครงการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) (ภาพรวม พันธกิจที่ ๑-๔) ผลการดำเนินการ การดำเนินโครงการดังกล่าวนี้เป็นการติดตามประเมินผลประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการปฏิบัติราชการและจัดการบริการสาธารณะแก่ประชาชน โดยในปี ๒๕๖๓ การประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๘๕๑ แห่ง พบว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน จำนวน ๗,๕๓๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๕.๙๓

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ ควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามเป้าหมายในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญฯ กฎหมาย และระเบียบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง และควรเร่งส่งเสริมและพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความพร้อมในการรองรับภารกิจถ่ายโอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจได้อย่างแท้จริง

- โครงการที่ดินของรัฐที่จัดให้แก่ประชาชนที่ยากจน (พันธกิจ ๓-๔) ผลการติดตาม คือ การดำเนินโครงการดังกล่าวนี้ เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในที่ดินของรัฐได้รับการจัดระเบียบถือครองที่ดิน โดยในปี ๒๕๖๓ ประชาชนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย จำนวน ๒,๐๐๐ แปลง ๑,๒๐๕ ครัวเรือน และประชาชนที่ยากจนได้รับการจัดการที่ดินเพื่อเข้าทำประโยชน์และอยู่อาศัย จำนวน ๒,๕๙๗ แปลง ๒,๕๓๘ ครัวเรือน

(๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ การเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรมเพื่อการปฏิรูปประเทศ (ไม่มี)

(๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ การสร้างรัฐธรรมนูญไทย มีโครงการที่ดำเนินการ ดังนี้

(๕.๑) โครงการการให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เป็นโครงการที่ติดตามต่อเนื่องของคณะกรรมการพัฒนาการเมืองฯ) ผลการติดตาม ดังนี้

- กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งผลการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการได้มีข้อเสนอแนะไป

ยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบลนำข้อเสนอแนะไปพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมและเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายแล้ว

- คณะกรรมาธิการอยู่ระหว่างติดตามความคืบหน้าการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการการให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับพื้นที่ โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างสอบถามเป็นหนังสือไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ภาคละสองจังหวัด ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดลพบุรี และจังหวัดชัยนาท ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงรายและจังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดนครพนมและจังหวัดขอนแก่น ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดตราด และจังหวัดปราจีนบุรี ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดสงขลาและจังหวัดสุราษฎร์ธานี และภาคตะวันตก ได้แก่ จังหวัดตากและจังหวัดเพชรบุรี

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเกี่ยวกับการให้ประชาชนเข้าฟังการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเร็ว

(๕.๒) โครงการการถ่ายทอดสดเสียงการประชุมสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เป็นโครงการที่ติดตามต่อเนื่องของคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมืองฯ) ผลการติดตาม ดังนี้ คณะกรรมาธิการอยู่ระหว่างติดตามความคืบหน้าจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ข้อเสนอแนะและเร่งรัด คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ควรเร่งรัดพิจารณาสั่งการในฐานะที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๖) การประเมินผลการติดตามและการประเมินโอกาสสำเร็จที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ดังนี้

- แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองนี้ มีโอกาสประสบความสำเร็จในระดับต่ำ สาเหตุที่ทำให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในระดับต่ำ เพราะไม่ได้กำหนดผู้รับผิดชอบขับเคลื่อน (เจ้าภาพหลัก) มีการดำเนินการไม่ครอบคลุมพันธกิจและกิจกรรมที่กำหนดในแผน ทำให้ไม่ส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ รวมถึงการที่ไม่ได้มีการจัดทำแผนระดับ ๓ (แผนบูรณาการ)

(๗) ข้อเสนอแนะและเร่งรัดที่สำคัญแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

(๗.๑) กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบในการขับเคลื่อนที่ชัดเจนและจัดทำแผนบูรณาการให้เรียบร้อยเป็นลำดับแรก

(๗.๒) ควรเร่งรัดการสร้างการรับรู้และความเข้าใจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ/ดำเนินการแผนงาน/โครงการ ให้รองรับและสอดคล้องกับทั้ง ๑๔ กลยุทธ์ ในพันธกิจ “กลไกและมาตรการป้องกันการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี” ของประเด็นการปฏิรูปที่ ๒

“กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี และการรู้จักสามัคคีของสังคมไทย” ให้มากยิ่งขึ้น โดยดำเนินการในภาพรวมของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

(๗.๓) คณะกรรมการการพัฒนากองการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน แจ้งให้ สมช. ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบนโยบายด้านความมั่นคง เพื่อจัดตั้งเจ้าภาพหลักในการดำเนินการ และบูรณาการแผนงาน/โครงการให้รองรับและสอดคล้องทั้ง ๑๔ กลยุทธ์ ในพันธกิจ “กลไกและมาตรการป้องกันการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี” ของประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ “กลไกการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี และการรู้จักสามัคคีของสังคมไทย” ให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

(๗.๔) โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองอาจมีส่วนราชการอีกหลายแห่งดำเนินการในเรื่องนี้ เช่น สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินโครงการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการที่ดี โครงการจัดตั้งศูนย์การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น เป็นต้น จึงควรติดตามและเร่งรัดการดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ เพื่อนำมาขยายผลไปยัง อปท. อื่น ๆ

(๗.๕) ขอให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ธรรมาภิบาล ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเน้นที่ผู้บริหารท้องถิ่นอย่างเป็นรูปธรรม

(๗.๖) ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกันในการให้ความรู้ความเข้าใจการประเมินแก่ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ITA ในการทำงานที่จะทำได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๕ ตามที่แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมืองกำหนดไว้ ทั้งนี้ ควรมีการประเมินเพิ่มเติมโดยคณะกรรมการทั้งภายในและภายนอก อปท. อีกด้วย

(๗.๗) ควรเร่งรัดการปรับปรุงโครงสร้างของ อปท. โดยเฉพาะการเร่งรัดร่างพระราชบัญญัติประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ ตาม
แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๒.๒) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เกร็ดที่สำคญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๒.๑) เป้าหมายรวมอันเป็นผลลัพธ์ที่คาดหวังของการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน คือ

องค์กรภาครัฐเปิดกว้างและเชื่อมโยงข้อมูลกันด้วยระบบดิจิทัล โครงสร้างองค์กรภาครัฐกะทัดรัด แข็งแรง สามารถบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วน และมีการทำงานโดยยึดพื้นที่เป็นหลัก บริหารและบริการภาครัฐเป็นระบบดิจิทัล สรรหาและรักษาไว้ซึ่งกำลังคนที่มีคุณภาพสูง มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นที่ยอมรับของประชาชน ภาครัฐมีวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริตคอร์ปชั่น และมีระบบป้องกันการแทรกแซงโดยไม่เป็นธรรมจากผู้มีอิทธิพล

๒.๒.๒) ผลการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินในห้วงไตรมาส ๔ ปี ๒๕๖๓ (ก.ค. - ก.ย. ๒๕๖๓) มีข้อ เสนอแนะ และเกร็ด ที่สำคัญ ดังนี้

(๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน และ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ระบบข้อมูลภาครัฐมีมาตรฐาน ทันสมัย และเชื่อมโยงกันก้าวสู่รัฐบาลดิจิทัล

โครงการการกำกับดูแลบริการเกี่ยวกับการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล และลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Digital Governance) จะต้องมีการกำหนดหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการพัฒนา Digital ID ของประเทศอย่างชัดเจน ซึ่งควรจะมีแค่เพียงแค่หน่วยงานเดียวที่รับผิดชอบ เพื่อการบริการจัดการที่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดความซ้ำซ้อน รวมถึงควรมีการกำหนดเงื่อนไขที่ชัดเจนในการพัฒนา Digital ID ให้แล้วเสร็จและสามารถใช้งานได้สมบูรณ์ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถวางแผนการใช้งานได้อย่างถูกต้อง

โครงการพัฒนาระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Government Data Center and Cloud service : GDCC) ควรที่จะตัดลดงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านไอทีของหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อปีบให้มาใช้ GDCC ทั้งหมด ยกเว้นระบบที่มีความจำเป็นจริง ๆ ที่ไม่สามารถย้ายมาได้เท่านั้น เพื่อการบริการจัดการที่มีประสิทธิภาพในอนาคต และควรเร่งพัฒนาโครงการที่บูรณาการร่วมกันระหว่าง GDCC, GIN และ UNINET ที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้เห็นถึงประโยชน์ที่คุ้มค่าที่รัฐลงทุนไปอย่างมากมายมหาศาลของ ๓ ระบบนี้ โดยเบื้องต้นเสนอเป็นโครงการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลด้านการศึกษา รวมทั้ง ควรศึกษาความเป็นไปได้ที่จะใช้ GDCC สำหรับเก็บภาพวงจรปิด (CCTV, IP CAMERA) ของหน่วยงานราชการทั่วประเทศผ่านเครือข่าย GIN และ UNINET เพื่อเป็นการประหยัดและลดการซ้ำซ้อนในการของงบประมาณด้านนี้ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐาน และเพื่อให้สามารถควบคุม ติดตาม ดูข้อมูลได้จากจุดเดียว รวมถึงการนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลแบบ BIG DATA ใน

อนาคตได้อย่างสะดวกรวดเร็ว หากทำสำเร็จจะลดรายจ่ายภาครัฐได้อย่างมากมายมหาศาลในโครงการติดตั้งกล้องวงจรปิดทั่วประเทศ

(๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ โครงสร้างภาครัฐ กะทัดรัด ปรับตัวได้เร็ว และระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง

จากแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับปรับปรุง) ได้มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมในการดำเนินการทั้งในเรื่องการปฏิรูปโครงสร้างและระบบการบริหารราชการของส่วนราชการในภูมิภาค เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดินทั้งฉบับเดิม และฉบับปรับปรุง สำนักงาน ก.พ.ร. ควรนำข้อเสนอการพัฒนาจังหวัดที่มีความคล่องตัวในการบริหารระบบงาน ระบบเงิน และระบบกำลังคน (จังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง : High Performance) จากแผนการปฏิรูปประเทศฯ ที่กำหนดไว้เดิมมาเป็นเครื่องมือและกลไกในการดำเนินงานตามกิจกรรมดังกล่าวให้สำเร็จและต่อเนื่อง

สำนักงาน ก.พ.ร. ควรนำเสนอเรื่องจังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง ตามรูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารราชการจังหวัด เพื่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคมและประชากรของประเทศ (จังหวัดที่มีผลสัมฤทธิ์สูง : High Performance) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ทุกส่วนราชการดำเนินการตามแผนงานการปฏิรูประบบราชการ เพื่อให้สามารถประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และขยายผลการดำเนินไปยังจังหวัดที่เหลือ ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

(๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ กำลังคนภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมและมีสมรรถนะสูง พร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และประเด็นปฏิรูปที่ ๕ ระบบบริหารงานบุคคลที่สามารถดึงดูดสร้าง และรักษาคนดีคนเก่งไว้ในภาครัฐ

สำนักงาน ก.พ. ควรรายงานความก้าวหน้าของทั้งสองโครงการอย่างต่อเนื่องต่อสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพราะทั้งสองโครงการได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ และสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติก็ควรติดตามการดำเนินการของสำนักงาน ก.พ. ทั้งสองโครงการอย่างใกล้ชิด

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) หรือในยุควิถีชีวิตใหม่ (New Normal) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานตามแผนการปฏิรูปประเทศในด้านการบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ ดังนั้น สำนักงาน ก.พ. ควรต้องพิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงแก้ไขแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้โครงการตามแผนการปฏิรูปประเทศที่รับผิดชอบอยู่สามารถดำเนินต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

(๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ คล่องตัว โปร่งใส และมีกลไกป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

คณะกรรมการ ค.ป.ท. ควรมีการประชาสัมพันธ์ และชี้แจงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณาคัดสรรหน่วยงานภาครัฐเพื่อเข้าร่วมโครงการคุณธรรม เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับภาครัฐผ่านกระบวนการสังเกตการณ์จากตัวแทนภาคประชาชน โดยผู้สังเกตการณ์จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคเอกชนที่จะเข้าร่วมเสนอราคาในโครงการภาครัฐ และก่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเป็นธรรม

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

**๒.๓) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกฎหมาย**

สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด ที่สำคัญในภาพรวม ณ สิ้นเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓
จำนวน ๘ โครงการ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ วุฒิสภา ติดตาม ได้แก่

๒.๓.๑) โครงการที่ติดตามต่อเนื่องจากห้วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓

(๑) โครงการที่มีความคืบหน้าตามแผน จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

(๑.๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑

- จัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายเชื่อมโยงในลักษณะ

ระบบกลาง

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเร่งรัดให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) ดำเนินการจัดทำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายเชื่อมโยงในลักษณะระบบกลางเต็มรูปแบบให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

(๑.๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒

- Regulatory Guillotine

กิจกรรมการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวก
สะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการขออนุญาต อนุมัติ ขึ้นทะเบียนเป็นจำนวนมาก เห็นควรเร่งรัดให้คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วนพิจารณาทบทวนกฎหมายให้มากที่สุดเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน โดยควรให้ความสำคัญกับกฎหมายที่มีผลกระทบกับการขออนุญาตประชาชนเป็นสำคัญ และควรมีการจัดลำดับกฎหมายที่จะดำเนินการก่อน – หลัง รวมทั้งเร่งรัดการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

(๒) โครงการที่มีผลการดำเนินงานมีความล่าช้า จำนวน ๖ โครงการ ได้แก่**(๒.๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑**

- การดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเร่งรัดดำเนินการติดตามการออกกฎหมายลำดับรองและติดตามและประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานรัฐตามที่กฎหมายกำหนดว่าเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของแผนระดับ ๑/๒หรือไม่ เพียงใด

(๒.๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒

- จัดทำและเสนอร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ....

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเร่งรัดให้คณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. .... พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็วเพื่อให้มีกลไกช่วยเหลือประชาชนในการจัดทำและเสนอร่างกฎหมาย

(๒.๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓

- จัดทำประมวลกฎหมายเพื่อรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันไว้ด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการใช้งาน

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเร่งรัดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. .... ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

(๒.๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๐

- ศึกษาการยกเลิกหรือปรับปรุงรางวัลนำจับที่ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในกฎหมายต่าง ๆ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและเป็นการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเร่งรัดให้กระทรวงการคลังดำเนินการศึกษาการยกเลิกหรือปรับปรุงรางวัลนำจับที่ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในกฎหมายต่าง ๆ เพื่อสร้างความเป็นธรรมและเป็นการป้องกัน การทุจริตคอร์รัปชันให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

- จัดให้มีกลไกทางกฎหมายเพื่อให้มีการพิจารณาปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัยเพื่อลดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเร่งรัดให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเสนอร่างพระราชบัญญัติโทษปรับเป็นพินัย พ.ศ. .... เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาโดยเร็ว แต่อย่างไรก็ดี ในระหว่างที่กฎหมายฉบับดังกล่าวยังไม่มีผลบังคับใช้ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรจัดทำแนวทางการปรับเปลี่ยนโทษทางอาญาที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงให้เป็นโทษปรับเป็นพินัยโดยละเอียดเพื่อให้หน่วยงานที่จะเสนอร่างกฎหมายมีแนวทางในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวอย่างชัดเจน

- จัดให้มีกลไกกำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐซึ่งมีหน้าที่ควบคุม กำกับดูแล และการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเร่งรัดให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายเร่งรัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ มีข้อเสนอแนะในภาพรวมว่าเนื่องจากโครงการส่วนใหญ่ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายมีความล่าช้า จึงเห็นควรเร่งรัดหน่วยงานผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อบรรลุตามเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ

ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

๒.๔) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

๒.๔.๑) ด้านกระบวนการยุติธรรม

สรุปผลการติดตาม ข้อเสนอแนะ เร่งรัด ที่สำคัญในภาพรวม ณ สิ้นเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๘ โครงการ คณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรม และการตำรวจ วุฒิสภา ติดตาม ได้แก่

(๑) โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

(๑.๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒

- โครงการทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจ

ข้อเสนอแนะ

นอกจากจะพิจารณาถึงจำนวนคดีของสถานีตำรวจแต่ละแห่งคณะกรรมการปฏิรูปด้านกระบวนการยุติธรรมควรนำจำนวนประชากร ความเจริญของพื้นที่มาพิจารณาในการจัดให้มีทนายความอาสาประจำสถานีตำรวจ และควรพิจารณาความคุ้มค่าของโครงการดังกล่าวด้วย

(๑.๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๓

- การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากโครงการนี้ได้ดำเนินการแล้วเสร็จแล้ว เมื่อดำเนินโครงการในช่วงระยะเวลาหนึ่งควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการดำเนินโครงการ

(๒) โครงการที่มีความคืบหน้าตามแผน จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่

(๒.๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๑

- ร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการ

ยุติธรรม พ.ศ. ....

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน จะทำให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า รวมทั้งตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้ดำเนินการไปอย่างโปร่งใสและไม่ล่าช้า อันจะยังประโยชน์ให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยสะดวก และรวดเร็วอย่างแท้จริง ดังนั้นจึงควรติดตามเร่งรัดให้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. .... เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาโดยเร็ว

(๒.๒) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒

- การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตรวจค้น จับกุม และการบันทึกภาพ

และเสียงในการสอบคำให้การการสอบสวน

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากโครงการดังกล่าวสำนักงานตำรวจแห่งชาติรับนโยบายแล้ว เห็นควรพิจารณาทบทวนถึงความเป็นไปได้ และปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเรื่องดังกล่าวอีกครั้ง และหากสำนักงานตำรวจแห่งชาติยืนยันว่าสามารถดำเนินการได้ควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติตามปริมาณคดี และเร่งรัดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศ

(๒.๓) ประเด็นปฏิรูปที่ ๗

- การรับแจ้งความร้องทุกข์ทุกท้องที่

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการรับแจ้งความร้องทุกข์ทุกท้องที่ได้มีหนังสือเวียนแนวทางปฏิบัติให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการแล้ว เห็นควรพิจารณาว่ามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการแจ้งความร้องทุกข์ที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้ทุกซ์ท้องที่หรือไม่ หากยังไม่มีระบบดังกล่าว เห็นควรเร่งรัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการเรื่องดังกล่าวให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

(๒.๔) ประเด็นปฏิรูปที่ ๘

- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบฐานข้อมูลและการเชื่อมโยงข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้เป็นระบบมาตรฐานสากลเพื่อรองรับการอำนวยความสะดวกและความมั่นคง

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากโครงการนี้เป็นการปรับปรุงและเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลด้านนิติวิทยาศาสตร์ ให้สามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงโดยคดี วัตถุพยาน และสามารถระบุตัวผู้กระทำความผิดในการก่ออาชญากรรมต่าง ๆ เพื่อนำข้อมูลไปประกอบสำนวนขึ้นสู่ชั้นศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงควรเร่งดำเนินการส่งมอบโครงการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

- ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ....

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มีการปฏิรูปเรื่องนิติวิทยาศาสตร์โดยให้มีหน่วยงานดำเนินการในเรื่องนิติวิทยาศาสตร์มากกว่า ๑ หน่วยงาน เพื่อให้ประชาชนสามารถเลือกใช้บริการได้และเป็นการถ่วงดุลการทำงานระหว่างหน่วยงาน ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานที่ดำเนินการด้านนิติวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยมีเกิน ๑ หน่วยงานอยู่แล้ว จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานกลางเพื่อให้แต่ละหน่วยงานมีมาตรฐานการทำงานที่ยอมรับร่วมกันโดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะทำให้หน่วยงานด้านนิติวิทยาศาสตร์มีมาตรฐานระดับสากล มีระบบการตรวจเก็บพยานหลักฐานและการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพน่าเชื่อถือ และมีอิสระอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง

ในคดี อันเป็นการอำนวยความสะดวกธรรมให้แก่ประชาชน ดังนั้น จึงควรผลักดันให้มีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. .... แล้วเสนอเข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาโดยเร็ว

(๓) โครงการที่มีผลการดำเนินงานมีความล่าช้า จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่

(๓.๑) ประเด็นปฏิรูปที่ ๘

- โครงการปรับปรุงพัฒนาระบบนิติเวช ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากโครงการนี้เป็นโครงการที่จะทำให้ระบบงานนิติเวช ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแผนย่อยการพัฒนาระบบการยุติธรรม รวมทั้งมีบุคลากรทางการแพทย์ในการดำเนินงานด้านนิติเวชที่สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในจำนวนที่เพียงพอ อันจะเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในแง่ของการพิสูจน์สาเหตุการเสียชีวิตและการรวบรวมพยานหลักฐานในคดีซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการอำนวยความสะดวกธรรมให้แก่ประชาชน ดังนั้น จึงควรเร่งการดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผน นอกจากนี้ เนื่องจากระบบนิติเวชเป็นเรื่องที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของหลายหน่วย ดังนั้น การดำเนินโครงการ ควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบนิติวิทยาศาสตร์ ต้องกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาและมีมาตรการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นวิชาชีพขาดแคลนในปัจจุบัน มีจำนวนผู้ปฏิบัติงานที่เพียงพอต่อการอำนวยความสะดวกครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ สถานศึกษา ควรเร่งรัดให้มีหลักสูตรด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น ควรตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานในการตรวจและปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ด้านนิติวิทยาศาสตร์ และควรสนับสนุนวิจัยด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น

ทั้งนี้ คณะกรรมการการกฤษฎาหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ มีข้อเสนอแนะในภาพรวมว่าเนื่องจากโครงการส่วนใหญ่ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมอยู่ระหว่างดำเนินการตามแผน จึงควรเร่งรัดการดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อบรรลุตามเป้าหมายของแผนการปฏิรูปประเทศต่อไป

๒.๔.๒) ด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)

คณะกรรมการการกฤษฎาหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ วุฒิสภา ได้ติดตามประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)

(๑) ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ....

ความคืบหน้า

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๓ ขณะนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาอยู่ระหว่างการพิจารณาแก้ไขชื่อกองทุนในร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรเร่งรัดการดำเนินการ ส่งร่างพระราชบัญญัติเข้าสู่อำนาจพิจารณาของรัฐสภา โดยเร็ว

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ....

ความคืบหน้า

คณะรัฐมนตรีเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะ

เห็นควรยกเลิกการเสนอร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. .... ต่อรัฐสภา เนื่องจากเนื้อหาสาระของร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวไม่ใช่การปฏิรูปตำรวจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตามหากมีความจำเป็นต้องบัญญัติกฎหมายควรแก้ไขเพิ่มเติมในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม และกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)

**๒.๕) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้าน
เศรษฐกิจ**

สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด ที่สำคัญในภาพรวม ณ สิ้นสุดเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๖๙ โครงการ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา ติดตาม มีรายละเอียด ดังนี้

๒.๕.๑) โครงการที่ติดตามต่อเนื่องจากห้วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๖๙ โครงการ จำแนกประเภทได้ดังนี้

(๑) โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ ๕ โครงการ ข้อเสนอแนะ : เห็นควรนำผลการศึกษาไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนการปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัด ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ต่อไป ได้แก่ โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาขนส่งสาธารณะกลุ่มจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง ฯ โครงการผลิตและพัฒนากำลังคนสนับสนุนเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โครงการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รัฐ) และโครงการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (ทวิศึกษา)

(๒) โครงการที่มีความคืบหน้าตามแผน ๓๕ โครงการ ข้อเสนอแนะ : เห็นควรเร่งรัด ผลักดันการดำเนินการให้เกิดความต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการต่าง ๆ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด ของแผนปฏิรูปประเทศและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง

(๒.๑) ประเด็นที่ ๙ เขตเศรษฐกิจพิเศษ

การพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

- ควรสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ การตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน รวมทั้งเพิ่มเติมมาตรการส่งเสริมการลงทุนทั้งด้านสิทธิประโยชน์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ลงทุน รวมถึงควรเร่งรัดการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าอัจฉริยะ อุตสาหกรรมเศรษฐกิจดิจิทัล

- เร่งรัดการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่มีผลต่อเป้าหมาย ตัวชี้วัดในปี ๒๕๖๕ ให้เป็นไปตามกำหนด เช่น การก่อสร้างด่านศุลกากรแม่สอด แห่งที่ ๒ โครงการจัดตั้งสถาบันไอโอทีเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลแห่งอนาคต โครงการศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่สำคัญ ๖ โครงการ คือ โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ ๓ ช่วงที่ ๑ โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา โครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม ๓ สนามบิน โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ ๓ ท่าเทียบเรือ F โครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานอู่ตะเภา (MRO) และโครงการเขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (Digital Park Thailand)

(๒.๒) ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก

- ส่งเสริมการเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ – วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม โดยการกำหนดแต้มต่อพิเศษด้านราคา สำหรับ SME ในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐกรณี E-

Bidding เพื่อให้ สามารถแข่งขันกับรายใหญ่ได้ การเน้นการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวภายในประเทศ ในระยะสั้นสำหรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ

- เร่งรัดให้กระทรวงการคลังในฐานะนายทะเบียน จัดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชนตามพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ได้ตามเป้าหมาย ๑,๐๐๐ แห่ง (จากที่อยู่ในความดูแลของ ธ.ก.ส. ทั้งหมด ๓,๗๔๖ แห่ง) นอกจากนี้ เห็นควรเร่งรัดการขยายความคุ้มครองของกองทุนประกันสังคมให้ครอบคลุมแรงงานตามมาตรา ๔๐ ของพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยใช้ฐานข้อมูลแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด ๑๙ และโครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Zoning by Agri-Map) โดยปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ต่าง ๆ

(๒.๓) โครงการที่ผลการดำเนินงานล่าช้า ๒๑ โครงการ ข้อเสนอแนะ : ควรปรับปรุงโครงการเหล่านั้นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัด ของแผนการปฏิรูปประเทศและ Big Rock และเร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด หรือหากยังไม่ดำเนินการควรพิจารณายกเลิกโครงการ และนำงบประมาณมาดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศและ Big Rock ต่อไป เช่น โครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โครงการดิจิทัลชุมชน ด้าน e-Commerce โครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจกาแฟพิเศษแบบครบวงจรในเขต ภาคเหนือตอนบน เพื่อมุ่งสู่มาตรฐานส่งออกตามโมเดลทางเศรษฐกิจแบบก้าวกระโดด โครงการขยายฐานและเขตแดนค่าจ้างที่ใช้คำนวณเงินสมทบ การปฏิรูปสถาบันเพื่อการบริหารจัดการยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ การปฏิรูปหน่วยงานบริหารสินทรัพย์ภาครัฐ การปฏิรูปสถาบันด้านการส่งเสริมผลิตภาพ มาตรฐานและนวัตกรรม รวมทั้งการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจให้เป็นรูปธรรมโดยอาจพิจารณาออกเป็นกฎหมายส่งเสริมการใช้ประโยชน์ต่อไป

(๒.๔) โครงการสำคัญเร่งด่วน จำนวน ๔ โครงการ ข้อเสนอแนะ : ควรเร่งรัด ผลักดันการดำเนินการให้เกิดความต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการ Smart Farmer ควรพัฒนา Smart Farmer อย่างครบวงจรและมีขั้นตอน การพัฒนาแหล่งน้ำและการชลประทานเพื่อการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทานสามารถขยายพื้นที่กักเก็บน้ำฝนเพื่อบรรเทาภัยแล้งเรียนรู้การใช้ทรัพยากรน้ำ สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ รวมทั้งริเริ่มการปลูกพืชใช้น้ำน้อย หรือทำการเกษตรผสมผสานหรือเกษตรทฤษฎีใหม่ การพัฒนาสหกรณ์ ควรมีการสนับสนุน และส่งเสริมสหกรณ์ ให้มีความเข้มแข็ง พร้อมทั้งต้องกำกับดูแลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งของแต่ละสหกรณ์ โครงการ Big Data ภาคเกษตร ควรเร่งแก้ไขข้อกฎหมายการเปิดเผยข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ และระหว่างหน่วยงานของรัฐกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสร้างฐานข้อมูลครบวงจรด้านภาคเกษตร และนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินนโยบายของประเทศได้

นอกจากนี้จากผลการศึกษาวิเคราะห์ ๖ มิติ ในประเด็นความสอดคล้องกับ เป้าหมาย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การบูรณาการและการมีส่วนร่วม ผลสัมฤทธิ์ และการส่งผลที่ดี อย่างยั่งยืน พบว่า โครงการส่วนใหญ่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงแนวโน้มในการบรรลุ เป้าหมายตามพันธกิจอยู่ในระดับมาก

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

๒.๖) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผลการติดตามประเด็นปฏิรูปที่ ๑ ด้านทรัพยากรทางบก

(๑) เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ประเด็นย่อยที่ ๔ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย

จากข้อมูลการรายงานของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ห่วง
เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓) สรุปข้อมูลพื้นที่สีเขียวของประเทศไทย (ยังต้องมีการปรับปรุง)
ที่หน่วยงานรายงานมา เมื่อเทียบจากข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๒ กับเป้าหมายในปี ๒๕๖๕ เป็นดังนี้

พื้นที่สีเขียว	ค.ค. ๒๕๖๒ (ร้อยละ)	จำนวน โดยประมาณ (ล้านไร่)	เป้าหมาย ๒๕๖๕ (ร้อยละ)	จำนวน โดยประมาณ (ล้านไร่)	บรรลุ ตาม เป้าหมาย	หมายเหตุ
๑. ป่าธรรมชาติ	๓๑.๖๘	๑๐๒.๔๙	๓๒	๑๐๓.๕๓	X	เพิ่มร้อยละ ๐.๓๒ หรือ ประมาณ ๑,๐๓๕,๐๐๐ ไร่
๒. ป่าเศรษฐกิจ	๘.๙๕	๒๘.๙๕	๑๐	๓๒.๓๕	X	เพิ่มร้อยละ ๑.๐๕ หรือประมาณ ๓,๔๐๐,๐๐๐ ไร่
๓. พื้นที่สีเขียวในเมือง	๒	๖.๔๗	๒	๖.๔๗	/	
รวม	๔๒.๖๓	๑๓๑.๙๑	๔๔	๑๔๒.๓๕		

จากข้อมูลข้างต้นยังคงต้องมีการดำเนินการให้เพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งป่าธรรมชาติ ป่าเศรษฐกิจ และพื้นที่สีเขียวในเมืองและต้องเพิ่มขึ้นอีกอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ตามเป้าหมาย ในปี ๒๕๘๐ คือมีพื้นที่สีเขียวทั่วประเทศ ร้อยละ ๕๕ เมื่อเทียบกับพื้นที่ประเทศไทย ๓๒๓.๕๓ ล้านไร่แล้ว ต้องมีพื้นที่สีเขียวประมาณ ๑๗๘ ล้านไร่ หรือเพิ่มขึ้นจากปัจจุบันอีกประมาณ ๓๕.๖๕ ล้านไร่ภายใน ๑๗ ปี จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑.๑) ควรเพิ่มพื้นที่ป่า ด้วยการส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าหรือไม้เศรษฐกิจ เนื่องจากจะเป็นการสร้างป่าสร้างรายได้ที่ยั่งยืนได้ ดังนี้

- ควรมีการออกกฎหมายลำดับรองหรืออนุบัญญัติเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มพื้นที่ป่าโดยการปลูกไม้มีค่าและไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ทุกประเภทที่ประชาชนได้รับ อนุญาตตามกฎหมาย เนื่องจากตามเจตนารมณ์ของกฎหมายเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ได้เปลี่ยนแปลงจากการอนุรักษ์แบบไม่ใช้ประโยชน์ ไปเป็นการอนุรักษ์ฟื้นฟูแบบเกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ส่งเสริมด้านเศรษฐกิจโดยประชาชนมีส่วนร่วม ดังนั้นการออกอนุบัญญัติควรพิจารณาทั้งระบบและเชื่อมโยงทั้งการปลูกและการใช้ประโยชน์ ทั้งจากประเภทพื้นที่ตามกฎหมาย สิทธิของคนในพื้นที่ ทั้งสิทธิในการอยู่อาศัยทำกิน การปลูกและการใช้สอยไม้ที่มีประโยชน์ที่แตกต่างกัน เพื่อให้สามารถอยู่อาศัยทำกินโดยปลูกพืชและไม้มีค่า เพื่อการยังชีพ มีความมั่นคงทางอาหาร และการสร้างรายได้ในระยะยาวจึงควรมีการออกอนุบัญญัติให้มีความครอบคลุมมากขึ้น เช่น การส่งเสริมอาชีพการปลูกไม้มีค่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าโดยการออกอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๔๔ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๓ มาตรา ๗ เพื่อส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าในที่ดินที่รัฐอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ตามแนวทาง คทช.

- ควรมีการกำหนดนโยบายให้ชัดเจนในส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าในทุกพื้นที่ตามกฎหมายแต่ละฉบับ ให้มีการปลูกไม้มีค่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าและการใช้ประโยชน์จากไม้และป่าที่ปลูกได้ โดยสะดวก และมีระบบในการตรวจสอบเพื่อป้องกันการสวมตอ เพื่อสร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมมือและการร่วมขยายผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนการปลูกไม้มีค่าในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้อยู่อาศัยทำกินที่ป่าสงวนหรือป่าอนุรักษ์แล้ว จะเป็นการสร้างแรงจูงใจในการปลูกป่าและไม้มีค่าเพื่อการอนุรักษ์และการเพิ่มพื้นที่ป่าได้อย่างแท้จริง

๑.๒) ควรใช้กลไกคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติผลักดันเรื่องการส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าในที่ดินแต่ละประเภทเพื่อการเพิ่มพื้นที่ป่าให้เป็นไปตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๑.๒.๑) ควรให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่สีเขียวทั้งในพื้นที่ของรัฐและเอกชน กำหนดวิธีการให้ได้มาซึ่งข้อมูลจาก

ประชาชนที่ทำการปลูกไม้มีค่า ไม้เศรษฐกิจที่ยังไม่เคยแจ้งต่อหน่วยงานใดและควรบูรณาการฐานข้อมูลดังกล่าวร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งมีสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลที่กำหนดชนิดของพืชและจำนวนเนื้อที่ พักัด พร้อมทั้งวันเวลาที่เริ่มปลูก เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ และจะทำให้สามารถลดข้อจำกัดในเรื่องการกำหนดไม้หวงห้ามในพื้นที่ดังกล่าวได้ และนำไปสู่การบริหารจัดการการปลูกและการทำไม้ทั้งระบบ โดยไม่กระทบต่อจำนวนของพื้นที่สีเขียวที่ต้องคงอยู่ตามเป้าหมาย

๑.๒.๒) ปรับปรุงกฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป่าไม้ให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่สีเขียวของประเทศ เช่น ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม บัญชีแนบท้าย ก ในส่วนของพืชกลุ่มให้เนื้อไม้ ที่ปัจจุบันกำหนดอัตราขั้นต่ำของพืชกลุ่มให้เนื้อไม้จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ต้นต่อไร่ โดยควรปรับปรุงให้สอดคล้องกับหลักวิชาการด้านการป่าไม้ สถานการณ์การปลูกไม้มีค่าของประชาชน และ ตอบสนองต่อการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ตามนโยบายป่าไม้แห่งชาติซึ่งได้มีการกำหนดนิยามป่าไม้ไว้แล้ว

(๒) ข้อเสนอแนะเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ประเด็นย่อยที่ ๓ หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้เชิงพื้นที่

กิจกรรมที่ ๓.๕ จัดทำแผนที่การใช้ประโยชน์ ที่ดินป่าไม้เพื่อการตัดสินใจบริหารจัดการในทุกมิติ

- ขับเคลื่อนการดำเนินงานปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ (One Map) ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ เอกภาพ ทันต่อสถานการณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาแนวเขตที่ดินของรัฐอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม แก้ไขความเดือนร้อนของประชาชน และจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดินรัฐอย่างเหมาะสมตามศักยภาพและเกิดดุลยภาพอย่างยั่งยืนกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

(๓) ข้อเสนอแนะเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๑.๑ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

ประเด็นย่อยที่ ๒ พัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุน การหยุดยั้งการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ การจัดระเบียบ และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้

- ควรติดตามและเร่งรัดการดำเนินการกฎหมายลำดับรองหรืออนุบัญญัติตามกฎหมายของหน่วยงาน เนื่องจากกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้เป็นกฎหมายเพื่อการปฏิรูป การออกอนุบัญญัติจึงเป็นการนำกฎหมายไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและรัฐธรรมนูญ และควรให้หน่วยงานเห็นความจำเป็นถึงการเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิรูปประเทศต่อไป

ผลการติดตามประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๑) ผลการติดตามเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๓.๖ การบริหารจัดการการประมงทะเล

ข้อเสนอแนะ

เร่งรัดการอนุมัติใช้แผนการบริหารจัดการประมงทะเลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ที่กรมประมงได้จัดทำเรียบร้อยแล้ว ซึ่งแผนฉบับเดิมเป็นช่วงระหว่างปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ หากยังคงใช้ต่อไปอาจจะเหมาะสมกับบริบทในปัจจุบันแล้ว

(๒) ผลการติดตามเรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๓.๘ การแบ่งเขตการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามแนวความคิดการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (Marine Spatial Planning)

กิจกรรมที่ ๑ การสำรวจข้อมูลทรัพยากรชายฝั่งและรายประเภทของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมถึงการใช้ประโยชน์

กิจกรรมที่ ๒ การกำหนดเขต (zoning) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กิจกรรมที่ ๓ การยกร่างกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

- เร่งรัดการดำเนินการโดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานด้านการศึกษาและหน่วยงานเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อให้ปรากฏผลงานที่เห็นเป็นรูปธรรม

ผลการติดตามประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

(๑) เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๔.๒ ปฏิรูประบบการวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ประเด็นย่อยที่ ๑ จัดทำแผนการวิจัยและสนับสนุนการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการเผยแพร่ข้อมูลผลการวิจัยที่จัดทำสำเร็จแล้วไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สถาบันการศึกษาและประชาชนทั่วไปโดยเร็ว ภายใต้ช่องทางที่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และไม่ซับซ้อน

- ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID -19) ควรมีการจัดฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยผ่านช่องทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(๒) เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๔.๓ ปฏิรูประบบข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ เพื่อการอนุรักษ์ คุ่มครอง ใช้ประโยชน์ และแบ่งปันผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

ประเด็นย่อยที่ ๑ พัฒนากล้องข้อมูลทรัพยากรชีวภาพระดับชาติ

กิจกรรมที่ ๑ จัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพที่มีลำดับความสำคัญสูงและที่

มีความสำคัญต่อประเทศเป็น ๒ กลุ่ม พร้อมจัดทำรายละเอียดในแต่ละชนิดที่ครอบคลุมในทุกมิติ ได้แก่ (๑) ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทยซึ่งอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ เป็นชนิดสัตว์มีกระดูกสันหลังที่มีลำดับความสำคัญสูงเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ และชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ (๒) ชนิดพันธุ์ที่มีศักยภาพและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และชนิดพันธุ์ที่มีความสำคัญควรปกป้องรักษาไว้จากการเข้าถึงและลักลอบใช้ประโยชน์จากภายนอก โดยเฉพาะต่างชาติ

ข้อเสนอแนะ

- ผลผลิตที่ได้รับจากการพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์ ควรให้ความสำคัญกับโรคระบาดในสัตว์ที่เกิดขึ้น ทั้งโรคอุบัติใหม่จากคนสู่สัตว์และโรคอุบัติใหม่จากสัตว์สู่คน พร้อมทั้งต้องให้ความสำคัญในการเฝ้าระวังและการรักษาด้วย

(๓) เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๔.๔ ปฏิรูประบบและเครือข่ายฐานทรัพยากรท้องถิ่นให้ครอบคลุมทั่วประเทศ รวมถึงเครือข่ายระดับประเทศและอาเซียน

- โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชสมุนไพรมะพร้าวและผักพื้นบ้านในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดกระบี่

ข้อเสนอแนะ

- ควรสนับสนุนให้มีการอนุรักษ์พืชสมุนไพรมะพร้าวและปลูกพืชสมุนไพรมะพร้าวให้เพิ่มมากขึ้น และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

(๔) เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๔.๔ ปฏิรูประบบและเครือข่ายฐานทรัพยากรท้องถิ่นให้ครอบคลุมทั่วประเทศ รวมถึงเครือข่ายระดับประเทศและอาเซียน

กิจกรรมที่ ๓ รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น และองค์ความรู้ของชุมชนท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

กล้วยไม้กุหลาบกระบี่เป็นกล้วยไม้พื้นเมืองของประเทศไทยที่พบมากบริเวณหน้าผาหินปูน ตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ ออกดอกปีละหนึ่งครั้ง ในระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ดอกมีสีพื้นขาวมีจุดประสีม่วงแดงหรือชมพูเข้มกลางแผ่นปากมีสีชมพูเข้มเกือบแดง ดอกออกเป็นช่อและบานเกือบพร้อมกันทั้งช่อจึงมีความเด่นสะดุดตา ทำให้เป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการของตลาดนักสะสม กล้วยไม้กุหลาบกระบี่ได้รับสถานภาพเป็นพืชอนุรักษ์บัญชีที่ ๒ ตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พุทธศักราช ๒๕๑๘ เป็นของป่าหวงห้ามตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งในปัจจุบันไม่มีในธรรมชาติแล้วมีประมาณ ๒๐๐ ต้น ที่กลุ่มอนุรักษ์กล้วยไม้พื้นถิ่น หมู่ ๒ ตำบลแหลมสัก พยายามจะปลูกเลี้ยงและขยายพันธุ์ ซึ่งยังขยายพันธุ์ได้น้อยมากดังนั้น ๑) ควรผลักดันสนับสนุนให้มีการขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น โดยให้การดำเนินการดังกล่าวบรรจุไว้เป็นแผนงานหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒) ควรมีการส่งเสริมการวิจัยพันธุ์ในระดับ Lap Scale และการขยายผลในพื้นที่จริง เพื่อให้มีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ ด้านสิ่งแวดล้อม

เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๕.๒ ปรับปรุงระบบและกลไกการเฝ้าระวัง ควบคุม ติดตาม และตรวจสอบมลพิษ

ประเด็นย่อยที่ ๔ ปรับปรุงระบบติดตามและตรวจสอบมลพิษที่เกิดจากสถานประกอบการ (โรงงาน ฟาร์ม) : มลพิษจากการใช้สารเคมีในภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม

กิจกรรมที่ ๓ ทบทวนเทคนิคการตรวจวัดมลพิษที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ ที่สามารถตรวจวัดมลพิษได้แม่นยำและครอบคลุมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

- ควรให้ความรู้และฝึกอบรมเพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการฟาร์มเลี้ยงสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ และสถานีผลิตผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ในการแก้ไขปัญหาน้ำเสียและมลภาวะอื่น ๆ ที่เป็นพิษและส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำ

- ควรมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างกรมปศุสัตว์ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด ในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลแหล่งกำเนิดของเสียจากกิจกรรมด้านปศุสัตว์ที่อาจส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำวิกฤต (ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำท่าจีน ลุ่มน้ำมูล ลุ่มน้ำแม่กลอง และลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา) และเพื่อจัดการน้ำและส่งเสริมฟื้นฟูอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้ตามเกณฑ์ของแต่ละลุ่มน้ำ

ผลการติดตามประเด็นปฏิรูปที่ ๖ ด้านระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๖.๖ ปฏิรูปองค์กร ระบบแผน ระบบงบประมาณ และเครื่องมือบริหารจัดการ

กิจกรรมที่ ๔ ปฏิรูปการเสริมสร้างความตระหนักและจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ

- ควรเร่งรัดดำเนินการให้เครือข่ายเพื่อเฝ้าระวังและติดตามการปฏิบัติตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมให้มีจำนวนครอบคลุมทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ และจังหวัดพังงา ซึ่งจะนำไปสู่การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืนและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ

ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

จากการพิจารณารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญฯ (เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓) จัดทำโดย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในประเด็นการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข จากการประเมินระดับความสำเร็จ ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๓ พบว่า มีการดำเนินการสำเร็จมากกว่าร้อยละ ๗๕ ของแผนฯ จำนวน ๒ เรื่องและประเด็นปฏิรูป และดำเนินการได้น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ - ๗๕ ของแผนฯ จำนวน ๘ เรื่อง และประเด็นปฏิรูป

ทั้งนี้ จากการพิจารณาติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ประเด็นสำคัญซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชน ในด้านสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิ ซึ่งพบว่า เป็นโครงการที่เป็นไปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข โดยมีความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนฯ และผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการพิจารณาติดตามฯ การดำเนินโครงการตามแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขในประเด็นอื่น ๆ พบว่า ยังไม่มีโครงการใดที่มีผลการดำเนินการแล้วเสร็จ โดยส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากภาพรวมของการติดตามฯ พบว่า โครงการส่วนใหญ่มีการดำเนินการที่ล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การดำเนินการโครงการสำคัญเกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขมีความคืบหน้าในการดำเนินการในระดับมาก จำนวน ๑ โครงการ นอกจากนี้ ประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา คือ ส่วนราชการที่มีหน้าที่ต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ยังไม่ได้้นำแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ทั้ง ๑๐ ประเด็น ไปแปลงเป็นแผนปฏิบัติการ (แผนระดับ ๓) และยังไม่ได้มีการนำไปจัดทำเป็นแผนงาน/โครงการของแผนการปฏิรูปประเทศ ตามที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง เป็นเพียงแผนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา หรือแผนงานประจำของหน่วยงาน ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

ดังนั้น จากผลการศึกษาวิเคราะห์ ๖ มิติ ในประเด็นความสอดคล้องกับเป้าหมาย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การบูรณาการและการมีส่วนร่วม ผลสัมฤทธิ์และการส่งผลที่ต่ออย่างยั่งยืน พบว่า มีโครงการจำนวน ๑ โครงการ ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ก็เป็นเพียง ๑ โครงการเท่านั้น ซึ่งเป็นการสะท้อนแนวโน้มในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

(๑) ความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการซึ่งหน่วยงานนำเสนอในประเด็นของแผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข มีโครงการที่มีความคืบหน้าในการดำเนินการระดับมาก จำนวน ๑ โครงการ ซึ่งเป็นโครงการประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ระบบบริการปฐมภูมิ สำหรับโครงการตามประเด็นปฏิรูปด้านอื่นยังคงมีการดำเนินการที่มีความล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ อีกทั้งโครงการส่วนมากที่ดำเนินการยังคงเป็นแผนงาน/โครงการประจำของหน่วยงานนั้น ๆ ยังคงไม่ได้เป็นโครงการสำหรับแผนปฏิรูปประเทศด้าน

สาธารณสุขในแต่ละประเด็นอย่างแท้จริง ซึ่งส่งผลต่อการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขในภาพรวมที่ควรได้รับการขับเคลื่อนอย่างรวดเร็วและเป็นรูปธรรม ดังนั้น หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงต่อการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขควรให้ความสำคัญและดำเนินการตามแผนอย่างจริงจังในแต่ละขั้นตอน โดยผู้บริหารในระดับนโยบายควรกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิรูปที่หน่วยงานรับผิดชอบอย่างจริงจังเพื่อให้โครงการต่าง ๆ เกิดขึ้นและบรรลุเป้าหมายของแผนปฏิรูปประเทศตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

(๒) แผนปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขเป็นประเด็นเชิงระบบ โดยในช่วงที่ผ่านมาส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข (คปสธ.) มีความเห็นต่อประเด็นเป้าหมายการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขไม่ตรงกัน จึงทำให้การกำหนดกิจกรรม รวมทั้งการจัดทำโครงการต่าง ๆ ไม่สอดคล้องและตอบสนองต่อการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

(๓) ควรปรับปรุงกระบวนการและวิธีการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี รวมทั้งกระบวนการจัดทำคำของบประมาณ เพื่อให้การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสม เพียงพอ และขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

๒.๘) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๘.๑) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ มีจำนวน ๖ ประเด็นปฏิรูป ๒๕ กลยุทธ์ ผลการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดรอบเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ พบความคืบหน้า คือ มีกลยุทธ์ที่ดำเนินการเสร็จแล้ว จำนวน ๑๒ กลยุทธ์ อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๘ กลยุทธ์ และมีความล่าช้า จำนวน ๕ กลยุทธ์ โดยมีข้อเสนอแนะในภาพรวมสำหรับการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศในอนาคตต่อไป ดังนี้

(๑) กรณีกลยุทธ์ที่ดำเนินการเสร็จแล้วตามแผน ควรดำเนินการต่อเนื่องต่อไป และทำการประเมินเชิงคุณภาพ ความคุ้มค่า และผลกระทบทั้งด้านบวกและลบต่อประชาชนด้วย ทั้งนี้ หากผลการประเมินเห็นว่าเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเพียงเล็กน้อยก็ควรที่จะปรับเปลี่ยนวิธีการการดำเนินการให้ดีขึ้นต่อไป

(๒) กรณีกลยุทธ์ที่อยู่ระหว่างดำเนินการตามแผน ควรเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จตามแผน และทำการประเมินผลไปพร้อมด้วย และหากเกิดปัญหาที่อาจส่งผลให้เกิดความล่าช้าต้องรีบรายงานส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมบูรณาการการดำเนินการและแก้ไขปัญหาร่วมกัน และร่วมกันวางแผนป้องกันปัญหาอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นด้วย

(๓) กรณีกลยุทธ์ที่มีความล่าช้า ต้องเร่งดำเนินการโดยด่วนเพื่อให้เกิดการปฏิรูปตามความมุ่งหมายของแผน ทั้งนี้ หากหน่วยงานที่รับผิดชอบมีปัญหาอุปสรรคต้องรายงานหน่วยงานเหนือให้ได้รับทราบโดยเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาของการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดในรอบที่ผ่านมา ยังไม่ได้รับปรับปรุงจากหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ กล่าวคือ ไม่มีข้อมูลการดำเนินการที่เพียงพอ และข้อมูลเป้าหมายตัวชี้วัดที่ชัดเจน อีกทั้งไม่มีข้อมูลการประเมินประเมินผลเบื้องต้นจากหน่วยงานดำเนินการ จึงขอเสนอแนะในรอบรายงานต่อไปควรที่จะมีข้อมูลเหล่านี้ประกอบการรายงานมาพร้อมด้วย

๒.๘.๒) สำหรับการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการที่เป็นเรื่องสำคัญ
พบความคืบหน้า ๒ เรื่อง คือ

(๑) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๓ การปฏิรูปโครงสร้างอุตสาหกรรมสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลยุทธ์ที่ ๓.๔ พิจารณาจัดตั้งโครงข่ายแห่งชาติเพื่อบริหารจัดการโครงข่ายวิทยุโทรทัศน์และโทรคมนาคม รวมทั้งโครงข่ายเคเบิล โครงข่ายดาวเทียม และโครงข่ายภาคพื้นดิน เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งจะเป็นการลดภาระผู้ประกอบการอุตสาหกรรมวิทยุโทรทัศน์

โดยพบว่ากิจกรรมการจัดตั้งโครงข่ายแห่งชาติ โดยการรวมกิจการบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๓ ได้มีการลงนามจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทต่อนายทะเบียนแล้ว ในวันพฤหัสบดีที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะต่อเรื่องนี้ คือ

(๑.๑) ควรเร่งรัดกำหนดแผนการบริหารจัดการทรัพย์สินและหนี้สินของ TOT & CAT ที่มีมูลค่าที่สูงในหลาย ๆ กิจการให้ชัดเจน เช่น เคเบิลใยแก้วนำแสง เคเบิลใต้น้ำ ท่อร้อยสายใต้ดิน ศูนย์ข้อมูลเสาโทรคมนาคม เป็นต้น รวมถึงแผนบริหารจัดการพนักงานที่มีอยู่ (กว่า ๑๘,๐๐๐ คน) ให้ได้รับความเป็นธรรมและความก้าวหน้า พร้อมกับเร่งสื่อสารความเข้าใจภายในโดยเร็ว

(๑.๒) ควรเร่งรัดกำหนดแผนการบริหารจัดการย่านความถี่ ได้แก่ 700 MHz, 26 GHz, 850 MHz, 2100 MHz, 2300 MHz และ 900 MHz และแผนการให้บริการลูกค้า (Mobile 2.68

ล้านราย อินเทอร์เน็ต ๑.๗ ล้านราย) รวมถึงเร่งกำหนดกลยุทธ์ในการแข่งขันในการนำคลื่นความถี่ที่มีอยู่ไปใช้ประโยชน์ต่อยอดธุรกิจโดยเร็ว

(๑.๓) ควรเร่งรัดกำหนดนโยบายและแผนงานในการสนับสนุนการบริหารงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อยกระดับการปฏิบัติงานด้วยดิจิทัล (Digital Transformation) เช่น โครงการ Data Center โครงการเน็ตประชารัฐ หรืออื่น ๆ

(๑.๔) ควรเร่งรัดสื่อสารประชาสัมพันธ์และสร้างความเชื่อมั่นในแผนธุรกิจของบริษัท และสร้างความเข้าใจและลดความสับสนในการเข้ารับบริการของประชาชนโดยเร็ว

(๒) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๔ การปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อออนไลน์

กลยุทธ์ที่ ๔.๒ ผลักดันให้เกิดการแก้ไขกฎหมายประมวลรัษฎากร เพื่อให้ครอบคลุมการเก็บภาษีจากธุรกิจออนไลน์ต่างประเทศ

โดยร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากวุฒิสภาแล้ว อยู่ระหว่างกระบวนการประกาศใช้บังคับต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อเรื่องนี้ คือ

- ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรฉบับที่นี้ มีหลักการและเหตุผลเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากกรณีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศ และปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการมี การใช้ หรือจัดทำเอกสารทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความคล่องตัวและอำนวยความสะดวกในการใช้บริการของประชาชน ดังนั้น เพื่อให้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้อย่างรวดเร็วภายหลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องต้องเร่งรัดดำเนินการออกหลักเกณฑ์ วิธีการหรือเงื่อนไขที่จำเป็นต้องและต้องเร่งรัดการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนหรือผู้ประกอบการได้รับทราบและเข้าใจในขั้นตอนปฏิบัติโดยเร็ว

๒.๘.๓) ส่วนประเด็นกฎหมายตามแผนปฏิรูปประเทศ ควรเร่งรัดดำเนินการจัดให้มีหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายตามแผนปฏิรูปฉบับเดิมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ซึ่งมีรายชื่อกฎหมายที่ไม่พบความคืบหน้าการดำเนินการ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. ....

เป็นกฎหมายปฏิรูปในประเด็นปฏิรูปที่ ๒

สาระสำคัญ : เพื่อกำหนดมาตรฐานจริยธรรม สื่อมวลชนและตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชน

(๒) การรวมกฎหมาย ๓ ฉบับเป็นฉบับเดียว อันได้แก่ ๑) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ๒) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ (๓) พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เป็นกฎหมายปฏิรูปในประเด็นปฏิรูปที่ ๓

สาระสำคัญ : เพื่อให้ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบัน

(๓) การตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นกฎหมายปฏิรูปในประเด็นปฏิรูปที่ ๓

สาระสำคัญ : เพื่อปลดล็อกให้สามารถหลอมรวมกิจการในการใช้คลื่นความถี่ได้

(๔) ร่างแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร

เป็นกฎหมายปฏิรูปในประเด็นปฏิรูปที่ ๔

สาระสำคัญ : เพื่อเก็บภาษีจากธุรกิจออนไลน์ ต่างประเทศ

(๕) ร่างแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๖

เป็นกฎหมายปฏิรูปในประเด็นปฏิรูปที่ ๔

สาระสำคัญ : เพื่อคุ้มครองเด็กจากอาชกรรมผ่านสื่อออนไลน์

(๖) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยดาวเทียมสื่อสารและการดำเนินกิจการในอวกาศ พ.ศ. ....

เป็นกฎหมายปฏิรูปในประเด็นปฏิรูปที่ ๕

สาระสำคัญ : เพื่อกำกับดูแลกิจการอวกาศและการให้บริการดาวเทียมสื่อสาร

ของประเทศไทย

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๙) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

๒.๙.๑) สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด ที่สำคัญในภาพรวม ณ สิ้นสุดเดือน กันยายน

๒๕๖๓ จำนวน ๒๐ โครงการ ดังนี้

- (๑) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพกองทุนการออมแห่งชาติ
- (๒) โครงการให้เงินช่วยเหลือเพื่อการยังชีพแก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย
- (๓) โครงการยกระดับเพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือและสมรรถนะแรงงาน

- (๔) โครงการขยายอายุเกษียณจาก ๖๐ ปี เป็น ๖๓ ปี
- (๕) โครงการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การคุ้มครองผู้บริโภคแห่งชาติ ฉบับที่ ๑
- (๖) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสำนักแผนและการพัฒนาการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๗) โครงการยกระดับความเชื่อมั่นเพื่อแก้ปัญหาฉ้อโกงที่ส่งผลกระทบต่อพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (Stop e - Commerce Fraud)
- (๘) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแนวทางการแจ้งข้อมูลข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมของประเทศไทย
- (๙) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำกรอบแนวทางการเยียวยาผู้บริโภคข้ามแดนของประเทศไทย
- (๑๐) โครงการสัมมนาความรู้ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในยุคดิจิทัล
- (๑๑) โครงการพัฒนาตำบลเข้มแข็ง
- (๑๒) โครงการสนับสนุนกระบวนการฟื้นฟูวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์
- (๑๓) โครงการการเสนอร่างพระราชบัญญัติเพื่อจัดตั้งหน่วยงานบริหารจัดการธนาคารที่ดิน
- (๑๔) โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาคีเครือข่าย (พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและภาคประชาสังคมเพื่อการจัดสวัสดิการ)
- (๑๕) โครงการพัฒนาธุรกิจและสัมมาชีพชุมชน
- (๑๖) โครงการ ศธ. จิตอาสาบำเพ็ญประโยชน์
- (๑๗) โครงการพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครดิจิทัล (อสด.)
- (๑๘) โครงการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๑๙) โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาศักยภาพประชากรให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
- (๒๐) โครงการพัฒนาตำบลแบบบูรณาการ

๒.๙.๒) ข้อเสนอแนะ และเร่งรัดในภาพรวม

(๑) โครงการและกฎหมายที่คณะกรรมการได้ติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดข้างต้น เป็นโครงการที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่สำคัญและอยู่ระหว่างดำเนินการ เช่น โครงการพัฒนาตำบลเข้มแข็ง ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์วิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. .... ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาองค์กรภาคประชาสังคม พ.ศ. .... การจัดทำกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และการจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนรวมทั้งการปฏิรูปการขึ้นทะเบียนคนพิการและปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดประเภทและ

หลักเกณฑ์ความพิการ การวินิจฉัยการออกบัตรประจำตัวคนพิการตลอดจนการกำหนดค่านิยาม คนพิการ/ความพิการของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐบาลสามารถกำหนดนโยบายให้คนพิการได้รับสิทธิสวัสดิการและความช่วยเหลือได้อย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยเฉพาะคนพิการที่มีความยากลำบากซึ่งไม่อยู่ในระดับที่จดทะเบียนได้หรือคนพิการที่ไม่เห็นได้โดยประจักษ์

(๒) เร่งรัด ติดตามผลการดำเนินงานของกรมการปกครองในการขึ้นทะเบียนผู้ไร้สถานะทางทะเบียน ตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิรูปประเทศด้านสังคม ประเด็นย่อยที่ ๕ การขึ้นทะเบียนกับผู้ไร้สถานะทางทะเบียนราษฎร กิจกรรมที่ ๑ ติดตามกฎหมายทะเบียนราษฎร แก้ไขใหม่ เพื่อสามารถบังคับใช้ได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ไร้สถานะทางทะเบียนราษฎร ได้รับสถานะทางทะเบียนราษฎรและได้สิทธิประโยชน์ บริการขั้นพื้นฐานจากรัฐ ซึ่งตอนนี้ทางกรมการปกครองได้ดำเนินการในเชิงรุกมาตั้งแต่ ธันวาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นมา

(๓) เร่งรัดส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการปกครอง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ฯลฯ จัดทำแผนที่เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนโดยเฉพาะ กลุ่มคนพิการ คนยากจน กลุ่มบุคคลบนพื้นที่สูง กลุ่มชาติพันธุ์ ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ประเด็นย่อยที่ ๕

(๔) ประเด็นที่ปรากฏในแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นควรให้ชะลอการดำเนินงาน ได้แก่ การขยายอายุเกษียณจาก ๖๐ ปี เป็น ๖๓ ปี เนื่องจากผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด - ๑๙ วิกฤตเศรษฐกิจ และนโยบายรัฐที่เปลี่ยนแปลงไป

(๕) กิจกรรม/โครงการบางเรื่องจำเป็นต้องอาศัยศักยภาพของผู้นำชุมชน/ผู้บริหารท้องถิ่นในการขับเคลื่อนภารกิจ และการปฏิบัติงานต้องอาศัยอำนาจของกฎหมายเพื่อให้มีกลไกการทำงานที่มีความยั่งยืนและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ เช่น โครงการพัฒนาตำบลเข้มแข็ง โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาคีเครือข่าย (พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและภาคประชาสังคมเพื่อการจัดสวัสดิการ) เป็นต้น

(๖) การจัดทำฐานข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายทางสังคมในด้านต่าง ๆ โดยชุมชน และให้ความเชื่อมโยงกับหน่วยงานระดับกระทรวง เป็นเรื่องที่สำคัญที่ควรเร่งดำเนินการให้เป็นรูปธรรมโดยเร็ว จะส่งผลให้การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่

(๗) เร่งผลักดันการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับชุมชน เพื่อสร้างการขับเคลื่อนตำบลเข้มแข็งด้วยจุดพลังประกอบด้วย ท้องที่ ท้องถิ่น ประชาสังคม และภาคส่วนอื่น ๆ นอกจากนี้ ควรสร้างความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในทุกระดับในประเด็นดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประชาชนอย่างแท้จริงหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงควรดำเนินกิจกรรมโครงการดังกล่าวข้างต้นอย่างต่อเนื่อง เร่งรัดการพิจารณากฎหมายที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแผนการปฏิรูปประเทศอย่างละเอียดรอบคอบ ออกกฎหมายลำดับรองให้ครบถ้วนตามที่พระราชบัญญัติได้กำหนดไว้ และพิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศบรรลุเจตนารมณ์ของกฎหมาย อีกทั้งหันต่อสถานการณ์ของสังคมและประโยชน์ของประชาชน รวมถึงการให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนโครงการที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศแต่ไม่ปรากฏในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENS CR) เช่น มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่อง สังคมสูงอายุ เพื่อเตรียมรองรับสังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้น และควรพิจารณาดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศและสถานะการเงินการคลังของประเทศเป็นสำคัญ

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

๒.๑๐) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

สรุปการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญในภาพรวม ณ สิ้นสุดเดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๗ ประเด็น ๗๑ กิจกรรม คณะกรรมาธิการการพลังงาน วุฒิสภามีความเห็นว่า การติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านพลังงานจะมีความเชื่อมโยงกับเป้าหมาย ตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๔ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประเด็นที่ ๗ โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล และประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ปรากฏผลการพิจารณาดังนี้

๒.๑๐.๑) โครงการที่ติดตามต่อเนื่องจากห้วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๗๑ กิจกรรม จำแนกประเภทได้ดังนี้

(๑) โครงการที่ดำเนินการแล้วเสร็จ คือ ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ ปฏิรูปโครงสร้างแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้า (Power Development Plan : PDP) จำนวน ๔ กิจกรรม

ข้อเสนอแนะ : เห็นควรนำผลการศึกษาไปสู่การกำหนดนโยบายและแผนการปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติต่อไป ได้แก่ การศึกษาสัดส่วนโรงไฟฟ้าฐานและการเติบโตที่เหมาะสม การจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP) การปรับปรุงระบบส่งและจำหน่ายให้มีความทันสมัยรองรับเทคโนโลยีระบบไฟฟ้าในอนาคต (Grid Modernization of Transmission and distribution) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยไปดำเนินการต่อไป

(๒) โครงการที่มีความคืบหน้าตามแผน ๕๓ กิจกรรม

ข้อเสนอแนะ : โครงการที่มีความคืบหน้าตามแผนการดำเนินงานควรเร่งรัดผลักดันการดำเนินการให้เกิดความต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการต่าง ๆ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับเป้าหมาย ตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๔ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ประเด็นที่ ๗ โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล และประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ เช่น ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูปองค์กรด้านพลังงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งจัดตั้งการบริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service : OSS) สำหรับการสร้างโรงไฟฟ้าและก๊าซธรรมชาติ ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การพัฒนาศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ กระทรวงพลังงานควรเตรียมความพร้อม เช่น มาตรฐานข้อมูล กฎหมายและด้านเทคนิค บุคลากรงบประมาณเพื่อรองรับการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศพลังงานแห่งชาติ ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ปฏิรูปการสร้างธรรมาภิบาลในทุกภาคส่วน ควรเร่งพิจารณากำหนดแนวทางการสรรหาคณะกรรมการภาคประชาสังคมเพื่อให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะต่อรัฐอย่างเป็นทางการ ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ ส่งเสริมกิจการไฟฟ้าเพื่อเพิ่มการแข่งขัน ควรเร่งรัดนำผลการศึกษาโครงการทดสอบนวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการให้บริการด้านพลังงาน (Energy Regulatory Commission Sandbox : ERC Sandbox) มากำหนดเป็นนโยบาย ประเด็นปฏิรูปที่ ๘ ปฏิรูปพัฒนาปิโตรเคมี ระยะที่ ๔ ควรพิจารณานำข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน มาพิจารณาควบคู่ไประหว่างรอผลการศึกษาจากสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๒ ปฏิรูปโครงสร้างการใช้พลังงานภาคขนส่งระยะ ๒๐ ปี ควรพิจารณาประเด็นขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมและการอุดหนุนราคาเชื้อเพลิงชีวภาพเกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๓ การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่าในกลุ่มอุตสาหกรรม ควรให้ภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในด้านวิศวกรรม/เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับระบบหม้อน้ำ และระบบไอน้ำที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีหน่วยงานผู้ตรวจสอบ/ประเมินผล (Auditor) ในด้านการประหยัดพลังงานเพื่อนำไปสู่

การอนุรักษ์พลังงานอย่างยั่งยืนต่อไป **ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๖ การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศไทย** กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงพลังงานควรเร่งกำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคตสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเปลี่ยนมาใช้ยานยนต์ไฟฟ้า กระตุ้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจรวมทั้งการบูรณาการร่วมกับกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ภายในประเทศไทย และ**ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๗ การส่งเสริมเทคโนโลยีระบบการกักเก็บพลังงาน** ควรให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องได้แก่ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้านครหลวงร่วมกันเป็นหน่วยงานในการนำร่อง ผลักดัน และส่งเสริมการติดตั้งระบบกักเก็บพลังงาน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่าต่อการลงทุนในภาครัฐต่อไป

(๓) โครงการที่ผลการดำเนินงานล่าช้า ๑๔ กิจกรรม

ข้อเสนอแนะ : กิจกรรมที่มีผลการดำเนินการล่าช้า หรือไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย ตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน ควรมีการปรับปรุงกิจกรรมเหล่านั้นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป หรือหากยังไม่ดำเนินการควรพิจารณายกเลิกกิจกรรม และนำงบประมาณมาดำเนินกิจกรรมที่สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ และกิจกรรม Big Rock ต่อไป เช่น **ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ ปฏิรูปโครงสร้างการบริหารกิจการไฟฟ้า** การโอนย้ายการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) มาอยู่ใต้กระทรวงพลังงานไม่มีความคืบหน้าการดำเนินการดังกล่าว **ประเด็นปฏิรูปที่ ๙ ระบบบริหารจัดการเชื้อเพลิงชีวมวลไม้โตเร็วสำหรับโรงไฟฟ้าชีวมวล** ควรให้หน่วยที่เกี่ยวข้องบูรณาการข้อมูลร่วมกันในระดับกระทรวงเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมและสามารถนำมาใช้ได้จริง และควรจัดตั้งคณะทำงานร่วมระดับกระทรวงเพื่อการขับเคลื่อนและบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับไม้โตเร็วเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิรูปฯ **ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๐ แนวทางส่งเสริมและขจัดอุปสรรคในการนำขยะมูลฝอยไปเป็นเชื้อเพลิงเพื่อผลิตไฟฟ้า** ควรเร่งรัดให้กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงพลังงานบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อขับเคลื่อนการออกกฎหมายและ/หรือปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง ระหว่างทางและปลายทาง **ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๑ การส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์รูฟอย่างเสรี** ควรเร่งรัดหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อออกระเบียบว่าด้วยการส่งเสริมกิจการโซลาร์รูฟเสรีให้มีผลบังคับใช้ต่อไป **ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๔ การใช้ข้อบัญญัติเกณฑ์มาตรฐานอาคารด้านพลังงาน (Building Energy Code: BEC)** ควรให้ภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เตรียมความพร้อมในการให้ความรู้ ในด้านการอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้ประเมินฯ ให้เกิดความพร้อมปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ BEC ทั้งนี้ที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลบังคับใช้ และ**ประเด็นปฏิรูปที่ ๑๕ การใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ** กระทรวงพลังงาน ควรพิจารณาทบทวนร่างระเบียบที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้ได้ข้อสรุปและจัดให้มีการประชุมเพื่อหารือร่วมกับสำนักงานประมาณและกรมบัญชีกลางเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว

นอกจากนี้จากผลการศึกษาวิเคราะห์ ๖ มิติ ในประเด็นความสอดคล้องกับเป้าหมาย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การบูรณาการ การมีส่วนร่วม ผลสัมฤทธิ์และการส่งผลที่ดีอย่างยั่งยืนพบว่าโครงการส่วนใหญ่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงแนวโน้มในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจอยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้จากผลการศึกษาวิเคราะห์ ๖ มิติ ในประเด็นความสอดคล้องกับเป้าหมาย ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การบูรณาการและการมีส่วนร่วม ผลสัมฤทธิ์ และการส่งผลที่ดีอย่างยั่งยืน พบว่า โครงการส่วนใหญ่ได้รับการประเมินอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงแนวโน้มในการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจอยู่ในระดับมาก

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

๒.๑๑) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สรุปการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่สำคัญและมีผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายการปฏิรูปประเทศจำนวน ๒๒ โครงการ/กิจกรรม ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓ กิจกรรม มีความคืบหน้า ๑๙ กิจกรรม ดังนี้

๒.๑๑.๑) ดำเนินการแล้วเสร็จ ๓ กิจกรรม คือ ๑) รวมกลุ่มจัดตั้งภาคชุมชน ประชาชนในพื้นที่ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และหมู่บ้าน/ชุมชนรังเกียจการทุจริต ให้มีบทบาทป้องกันและเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบ ๒) หน่วยงานของรัฐที่รับแจ้งเบาะแสหรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ต้องให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสโดยปกปิดชื่อ และที่อยู่ ของผู้แจ้งเบาะแสและพยานในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นความลับ ๓) ให้สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งข้อมูลการปฏิบัติตามพันธกรณีต่อสหประชาชาติ และประชาสัมพันธ์ให้ประเทศต่าง ๆ ทราบ รวมถึงประสานงานและกำกับดูแลการปฏิบัติตามพันธกรณี

๒.๑๑.๒) อยู่ระหว่างการดำเนินการตามแผนและมีความคืบหน้า ๑๙ กิจกรรม คือ

๑) จัดการอบรมเครือข่ายแจ้งเบาะแสการทุจริต ๒) ปลุกฝัง “จิตพอเพียง” เพื่อต่อต้านการทุจริต ประพฤติมิชอบ ๓) สร้างทัศนคติ ความรู้ และปลุกฝังเยาวชนในสถานศึกษาทุกระดับให้รังเกียจการทุจริตและตระหนักถึงโทษภัยของการทุจริตคอร์รัปชันต่อประเทศชาติ ๔) จัดวางระบบสื่อสาธารณะที่มีความเชื่อถือได้สูง โดยการเปิดรับแจ้งเบาะแสจากบุคคลทั่วไป และมีระบบสัญญาณผ่านสำหรับเครือข่ายที่จัดแจ้ง ๕) จัดวางระบบการรักษาความลับของผู้แจ้งเบาะแสตามระเบียบการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติอย่างเคร่งครัด ๖) จัดทำร่างกฎหมายส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบในภาครัฐ ๗) ให้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงาน (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ตามระเบียบที่ ป.ป.ช. กำหนดเป็นประจำทุกปีหากไม่ผ่านการประเมินในเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ หัวหน้าส่วนราชการอาจได้รับการพิจารณาย้ายออกจากตำแหน่ง ๘) ทุกหน่วยงานของรัฐต้องพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพลุล่วง และถือว่าเป็นภารกิจที่สำคัญซึ่งหัวหน้าส่วนราชการต้องกำกับดูแลด้วยตนเอง ๙) หน่วยงานของรัฐต้องปรับปรุงกฎหมาย เพื่อยกเลิกการอนุญาต หรือจัดให้มีมาตรการอื่นแทนการอนุญาตให้เหลือเท่าที่จำเป็น ๑๐) ให้พิจารณากำหนดวิธีการยื่นคำขออนุมัติ อนุญาต หรือการแจ้งข้อมูลต่อหน่วยงานของรัฐผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ แทนการมายื่นคำขอด้วยตนเองในทุกกรณีที่สามารถปฏิบัติได้ ๑๑) ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการตรวจสอบขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตที่กำหนดว่าเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่ ๑๒) เร่งรัดให้มีดิจิทัลแพลตฟอร์ม เพื่อทำหน้าที่ในการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะ เรื่องร้องเรียน การให้บริการประชาชน รวบรวม และเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียนความพึงพอใจ และความโปร่งใสของการให้บริการของหน่วยงานรัฐให้ประชาชนสามารถสะท้อน ความเห็นเกี่ยวกับบริการที่ได้รับจากหน่วยงานรัฐด้วยการรวบรวมเรื่องร้องเรียนของประชาชนจากเครื่องมือการป้องกันทุจริตที่มีอยู่ เช่น โครงการ Citizen Feedback และนำมาเปิดเผย เพื่อให้มีการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ ๑๓) ปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้มีหลักการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ภาคประชาชนร้องขอในทุกกรณี เอกสารใดที่เป็นความลับของทางราชการและความลับส่วนบุคคลให้ระบุไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจน โดยกำหนดเวลาในการให้ข้อมูลกับประชาชนไว้ด้วย ๑๔) กำหนดให้ข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของ หน่วยงานของรัฐที่ถูกเปิดเผย ให้อ้างอิงหลักการเปิดเผยตามแนวทางเดียวกับของภาคีสมาชิกความร่วมมือเพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government Partnership : OGP) เพื่อส่งเสริมความโปร่งใส ให้อำนาจภาคประชาชนต่อต้านการทุจริต และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของภาครัฐและฝ่ายต่าง ๆ และการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐดังกล่าวจะต้องเปิดเผยในรูปแบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อให้สามารถสืบค้นและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ ๑๕) พัฒนาระบบสัญญาคุณธรรม (Integrity and Transparency) ให้มีประสิทธิภาพและเสริมสร้าง

จิตสำนึกของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ตระหนักและร่วมมือกับภาคเอกชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยให้ภาคเอกชน ประชาชน และภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ของหน่วยงานของรัฐอย่างกว้างขวาง ๑๖) โครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐโครงการใดที่อยู่ในความสนใจของประชาชน หรืออาจเกิดความไม่โปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐในโครงการขนาดใหญ่ให้นำหลักการของข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) หรือระบบความโปร่งใสในงานก่อสร้าง (Construction Sector Transparency Initiative – CoST) ที่ปราศจากการทุจริตมาใช้ตรวจสอบงานก่อสร้างภาครัฐ โดยจัดให้มีการเปิดเผยรายละเอียดมาตรฐานการก่อสร้างตามคุณลักษณะของโครงการที่คล้ายคลึงและเทียบเคียงกันได้ เพื่อให้สามารถติดตามมาตรฐานการก่อสร้างโครงการที่ดำเนินการอยู่เป็นประจำโดยให้การก่อสร้างถนนที่มีคุณภาพ เป็นโครงการนำร่องเพื่อให้บุคคลภายนอกติดตามการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐและการใช้เงินแผ่นดินอย่างโปร่งใส ทั้งนี้ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๑๗) พัฒนาแนวทางการกำหนดมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อใช้ในองค์กรภาครัฐและเอกชนในการป้องกันการให้สินบนและการเรียกรับ สินบนของเจ้าหน้าที่ของรัฐในทุกรูปแบบ ๑๘) การปรับปรุงกฎหมายเพื่อปรับปรุงโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ในทุกระดับ ๑๙) ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต

ข้อเสนอแนะ

ควรให้มีการสร้างการมีส่วนร่วมให้คนไทยเฝ้าระวังการทุจริต ในโครงการ “รักษประเทศไทย” สร้างการมีส่วนร่วมให้คนไทยเฝ้าระวังการทุจริต ซึ่งสามารถถอดบทเรียนการแก้ไขปัญหาและการสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมของประชาชนนำมาขยายผลให้เกิดเป็นรูปธรรมตลอดจนสร้างความยั่งยืนได้ สร้างการรับรู้การป้องกัน และปราบปรามการทุจริตทุกมิติ เพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เพื่อให้ระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index: CPI) ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น และสอดคล้องกับตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศรวมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบติดตามได้

ข้อมูลเปิด (Open Data) ควรนำเทคโนโลยี มาใช้ให้เกิดประโยชน์ และควรพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบเนื่องจากหน่วยงานของรัฐ มีทั้งข้อมูลเปิดเผยได้ และไม่สามารถเปิดเผยได้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้ การบริหารความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายมิให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบทั้งโดยทางตรงหรือทางอ้อมในกระบวนการพัฒนานโยบายการบริหารประเทศ และการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ทั้งนี้ การที่พรรค

การเมืองพัฒนานโยบายเพื่อใช้ในการหาเสียง การเสนอแนวนโยบายของพรรคการเมืองต่อ คณะกรรมการการเลือกตั้ง กิจกรรมการเลือกตั้ง การแถลงนโยบายต่อรัฐสภา และการแปลงนโยบาย เป็นแผนบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เป็นฝ่ายบริหารนำไปปฏิบัติ

๒.๑๑.๓) ข้อเสนอแนะ และเร่งรัด ประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูป ประเทศ ณ สิ้นสุดเดือน กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๑ ฉบับ ตามแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๗ ฉบับ ในจำนวนนี้ เสนอให้มีการผลักดันจำนวน ๒ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ ราชการ (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... และเสนอให้มีการ ผลักดันการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๔ ฉบับ คือ

(๑) พระราชบัญญัติการบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๓) พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผล สัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

(๔) กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาคเอกชน

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๑๒) สรุปผลการติดตาม และข้อเสนอแนะ เร่งรัดที่สำคัญ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

๒.๑๒.๑) การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญตามแผนการปฏิรูปประเทศด้าน การศึกษาประเด็นปฏิรูปเรื่องที่ ๑ ระบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวมเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

(๑) โครงการปรับปรุง จัดทำและพัฒนากฎหมายการศึกษาให้สอดคล้องกับการ ปฏิรูปประเทศ (โครงการต่อเนื่องเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๓)

(๒) โครงการติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของชาติ (โครงการต่อเนื่องเดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๓)

ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดฯ : โครงการดังกล่าวตามข้อ ๑ – ข้อ ๒ ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ และพบว่าตามข้อ ๑ “โครงการปรับปรุง จัดทำและพัฒนากฎหมายการศึกษาให้สอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศ มีผลการดำเนินงานที่ล่าช้ากว่าที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ไตรมาส ๔ ปี ๒๕๖๓ เดือนกันยายน ๒๕๖๓) จึงมีผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานมีประสิทธิผลในระดับน้อย

ส่วนผลการดำเนินการตามข้อ ๒ มีผลความคืบหน้าที่สอดคล้องกับเป้าหมายโครงการในประเด็นการปฏิรูปด้านการศึกษา แผนแม่บทฯ และยุทธศาสตร์ชาติ แต่เนื่องด้วยการดำเนินโครงการประสบปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส ๒๐๑๙ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนงานที่วางไว้ (ไตรมาสที่ ๔ ปี ๒๕๖๓ กันยายน ๒๕๖๓) จึงก่อกั้นผูกพัน ๒,๔๒๔,๔๙๐ บาท ดังนั้น จึงมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จในระดับปานกลาง และมีผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานมีประสิทธิผลในระดับน้อย

สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาประเด็นปฏิรูปเรื่องที่ ๒ การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน ในภาพรวมเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๓ โครงการ ได้แก่

(๑) โครงการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพเด็กปฐมวัย

(๒) โครงการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนปฐมวัย (โรงเรียนเอกชน)

(๓) โครงการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนปฐมวัย (โรงเรียนในสังกัด สพฐ.)

ทั้งนี้ จากการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดฯ พบว่า โครงการที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการกิจกรรมในไตรมาสที่ ๔ เนื่องจากประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ ส่งผลให้การดำเนินการไม่บรรลุวัตถุประสงค์และไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

การดำเนินโครงการที่ ๒ โครงการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนปฐมวัย (โรงเรียนในสังกัด สข.) และโครงการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนปฐมวัย (โรงเรียนในสังกัด สพฐ.) ยังประสบการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส ๒๐๑๙ (COVID - 19) แต่ทั้งนี้ ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีดำเนินโครงการในรูปแบบออนไลน์โดยใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ กับกลุ่มเป้าหมายทั้งครูผู้สอนระดับปฐมวัย ครูพี่เลี้ยง ในโรงเรียนนาร่อง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พร้อมกันนี้ ได้มีการจัดทำเอกสารให้กับครูผู้สอนเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัย ทั้งเด็กกลุ่มทั่วไป และกลุ่มที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อส่งเสริม

พัฒนาการอย่างเป็นองค์รวมครบทุกด้าน ควบคู่กับการรักษาสุขอนามัยให้ปลอดภัยจากโรคติดเชื้อต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และสามารถปรับตัวท่ามกลางทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ส่งผลให้โครงการสามารถดำเนินไปได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มเป้าหมายมากนัก

สรุปผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดที่สำคัญตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาประเด็นปฏิรูปเรื่องที่ ๖ การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

(๑) โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) โครงการการดำเนินงานและติดตามการจัดองค์กรแบบแมทริกซ์ (Matrix Organization) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด (น่านอง)

ทั้งนี้ จากการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดฯ พบว่า โครงการดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ และมีแนวโน้มว่า โครงการที่ ๑ โครงการที่ ๑ ยังประสบปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากรในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องสร้างการรับรู้และสร้างความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ในบริหารการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมศึกษารูปแบบใหม่ ทั้งเรื่องของหลักสูตร วิธีการสอนและวิธีการวัดประเมินผล รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นเร่งหาแนวทางการบริหารจัดการศึกษา สื่อการเรียนการสอน และงบประมาณ เพื่อรองรับกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - 19) เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการดำเนินโครงการดังกล่าวต้องหยุดชะงักลง และสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ รวมทั้งพัฒนาต่อยอดในจนถึง การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาในพื้นที่ได้ ด้วยเหตุดังกล่าวจึงส่งผลให้การดำเนินโครงการมีโอกาสประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง แต่ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวทางที่จะกำหนดนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ เพื่อให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นหนึ่งในนโยบายหลักด้านประสิทธิภาพ ในข้อที่ ๔ คือ “สนับสนุนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นต้นแบบพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและเพิ่มความคล่องตัวในการบริหาร และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน” เพื่อเร่งดำเนินงานตามโครงการให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาได้ในระยะต่อไป ส่วนการดำเนินโครงการที่ ๒ พบว่า มีความคืบหน้าในการดำเนินงานค่อนข้างมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องค่อนข้างมีความกระตือรือร้นในการดำเนินงาน พร้อมกันนี้ กระทรวงศึกษาธิการและส่วนที่รับผิดชอบได้เสนอข้อมูลต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาให้เสนอเข้าสู่การดำเนินงานร่วมกับสภาการศึกษาในการขับเคลื่อนการจัดองค์กร แบบแมทริกซ์ และเตรียมความพร้อมในการเริ่มดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ร่วมกันทั้งในส่วนกลางและส่วนจังหวัดส่งผลให้การดำเนินโครงการดังกล่าวมีโอกาสสำเร็จในระดับสูง

๒.๑๒.๒) อุดมศึกษา

ภาพรวมการดำเนินการส่วนใหญ่มีความคืบหน้าตามแผนพอสมควร แต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษายังคงเน้นเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ยังคงขาดข้อมูลความคืบหน้าการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาในส่วนของระดับอุดมศึกษา ดังนั้น คณะกรรมการการจึงมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) ภาพรวมต่อข้อมูลการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

(๑.๑) ขอให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดเตรียมข้อมูลการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการอุดมศึกษา ให้ข้อมูลมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน ทันสมัย ตรงประเด็น โดยมีระบบที่นำเสนอข้อมูลต่อวุฒิสภาอย่างเข้าใจได้ง่าย รวมถึงสามารถนำข้อมูลที่เสนอมาใช้ประโยชน์ได้ทันที

(๑.๒) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลและเสนอต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้ครบถ้วนตามข้อ ๑. ได้แก่

- รัฐมนตรี/ปลัดกระทรวง/ผู้บริหารระดับมาตรการและนโยบาย ควรศึกษาทำความเข้าใจแผนการปฏิรูปประเทศอย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการและนโยบายที่สอดคล้องต่อการปฏิรูปประเทศ

- หน่วยงานขับเคลื่อนด้านอุดมศึกษา เช่น คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สปอว.) ควรเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินการที่สอดคล้องกับประเด็นการปฏิรูปประเทศซึ่งเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

- สภามหาวิทยาลัย ควรเตรียมความพร้อมดำเนินการ รวมถึงมีระบบปฐมนิเทศ มีการจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยให้มีความรู้ความเข้าใจในระบบอุดมศึกษาและประเด็นการปฏิรูปประเทศก่อนการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของตน

- อธิการบดี/คณบดี ต้องศึกษารายละเอียดของแผนการปฏิรูปประเทศให้มีความเข้าใจ เพื่อให้สามารถดำเนินการหรือรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องต่อการปฏิรูปประเทศ

- คณาจารย์/บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา ควรศึกษานโยบายและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของตนให้สอดคล้องต่อแผนการปฏิรูปประเทศ

- ควรเพิ่มกิจการนักศึกษา ให้นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศ การสร้างความตระหนักรู้เท่าทันสื่อหรือสังคม

(๑.๓) ขอให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รับผิดชอบรวบรวมข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แยกออกมาเพิ่มเติมจากข้อมูลการปฏิรูปประเทศด้าน การศึกษา เสนอต่อวุฒิสภาในการรายงานผลการดำเนินงานครั้งต่อไป ได้แก่

- จัดทำตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานรอบไตรมาสปัจจุบันกับ ไตรมาสที่ผ่านมา เพื่อให้เห็นการเปลี่ยนแปลงหรือการดำเนินงานที่มีความก้าวหน้าจากไตรมาสเดิมอย่าง ชัดเจน

- พิจารณานำข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการในแต่ละประเด็น การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มเติมเป็นประเด็นอย่างน้อยที่สุดสำหรับการปฏิรูปประเทศด้าน การอุดมศึกษาต่อไป

(๒) ประเด็นต่อแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

(๒.๑) ควรเพิ่มเติมเป้าหมายเกี่ยวกับการเพิ่มคุณค่าของมนุษย์ โดยกำหนด เป้าหมายในการสร้างพลเมืองคุณภาพที่มีความสมดุลระหว่างศักยภาพในการหารายได้ที่คำนวณเป็นมูลค่า ได้และคุณค่าของการใช้ชีวิตอย่างมีความสุขของมนุษย์ ทั้งนี้ อาจมีบางกลุ่มที่มีความเข้าใจไม่ตรงกันว่า การศึกษาเป็นเพียงการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบ ซึ่งมีความหมายแคบกว่าการเรียนรู้ ซึ่งแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาควรระบุให้ชัดเจนว่าหมายรวมถึงการเรียนรู้ในภาพกว้างด้วย

(๒.๒) รายงานยังขาดเนื้อหาเกี่ยวกับด้านการวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นสิ่ง ที่ควรดำเนินการควบคู่ไปกับด้านการศึกษา ทั้งนี้ ได้มีการระบุเรื่องการวิจัยไว้ในกิจกรรมปฏิรูปประเทศ ที่ส่งผลต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) แล้ว ซึ่งคณะอนุกรรมการเห็นว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสมในการให้ความสำคัญต่อด้านการวิจัยและนวัตกรรมด้วย

(๒.๓) เนื้อหาในรายงานยังคงกล่าวถึงเพียงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งควร เพิ่มเติมเนื้อหาความคืบหน้าการปฏิรูปประเทศในด้านการอุดมศึกษาด้วย

(๓) ประเด็นต่อกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่ส่งผลต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ

(Big Rock)

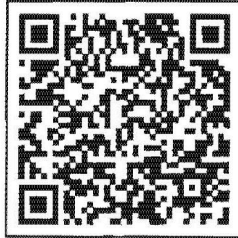
(๓.๑) ประเด็นต่อกิจกรรม ๑) คือ ถ้อยคำที่ระบุว่า “ตั้งแต่ระดับปฐมวัย” นั้นควรสร้างความเข้าใจให้ถูกต้องตรงกันว่าทุกช่วงวัยซึ่งรวมผู้สูงอายุไว้ด้วย

(๓.๒) ประเด็นต่อกิจกรรม ๔) คือ ความเน้นความร่วมมือระหว่างภาค อาชีวศึกษากับภาคอุดมศึกษาให้เกิดการบูรณาการขับเคลื่อนร่วมกัน ไม่ควรแยกส่วนใดส่วนหนึ่งออกมา เป็นเอกเทศ

(๓.๓) ประเด็นต่อกิจกรรม ๕) นอกเหนือจากเน้นรายได้ของประเทศแล้ว ควรเน้นการวิจัยที่เน้นคุณค่าของมนุษย์ เช่น การวิจัยเชิงสังคมศาสตร์ ซึ่งจะช่วยสร้างความสุขให้แก่ ประชาชนในประเทศ โดยเน้นความสมดุลระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับด้านจิตใจของมนุษย์ควบคู่กัน

ไป ทำให้ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี ตามเป้าหมายของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๗ การปฏิรูปประเทศ

ทั้งนี้ ขอให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศรายงานผลความคืบหน้าการดำเนินการตาม Big Rock ในมิติด้านการอุดมศึกษาไว้รายงานทูลรอบไตรมาสด้วย

ตารางผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นปฏิรูป/กิจกรรม/โครงการ
ตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา)

๒.๒ ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย

๑) สรุปภาพรวมการดำเนินการดังนี้

แผนการปฏิรูปประเทศ	ติดตามทั้งหมด	ความก้าวหน้า			เสนอผลักดัน (อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศ)	เสนอผลักดัน (ไม่อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศ)
		ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	ระหว่างดำเนินการ	ล่าช้า		
๑. ด้านการเมือง	๑	-	๑	-	๑	๖
๒. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	๕*	๓	๒	-	-	๓
๓. ด้านกฎหมาย	๕*	-	๕	-	๒	-
๔. ด้านกระบวนการยุติธรรม	๔	-	๔	-	๓	-
๕. ด้านเศรษฐกิจ	๑๕*	๒	๑๓	-	๑๓	๓
๖. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑	-	๑	-	๗	-
๗. ด้านสาธารณสุข	๒	๑	-	๑	๑	๑
๘. ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ	๙	๒	๑	๖	๕	-
๙. ด้านสังคม	๒๒*	๙	๑๓	-	๒	๔
๑๐. ด้านพลังงาน	๑๖*	๒	๑๔	-	-	-
๑๑. ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๗*	๒	๕	-	๒	๔
๑๒. ด้านการศึกษา	ขั้นพื้นฐาน	๒*	-	-	๒	-
	อุดมศึกษา	๑*	-	-	๑	-
รวม	๙๐	๒๑	๕๙	๑๐	๓๙	๒๑

หมายเหตุ * คือ จำนวนที่มีการรายงานผลการติดตามกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศมากกว่าหนึ่งด้าน

คือ ข้อมูลของกฎหมายที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ

คือ ข้อมูลของกฎหมายที่เสนอผลักดันเพิ่มเติม โดยไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ

คือ ข้อมูลของกฎหมายที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศ และเสนอผลักดัน

กฎหมายที่ไม่ได้กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศที่วุฒิสภาเสนอผลักดัน
(เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓)

แผนการปฏิรูปประเทศ	กฎหมาย
๑. ด้านการเมือง	๑. ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... และร่างประมวลกฎหมายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
	๒. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ....
	๓. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ....
	๔. ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. ....
	๕. ร่างพระราชบัญญัติการเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่..) พ.ศ. ....
	๖. ร่างระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดตั้งและดำเนินงานกรรมการชุมชนในเขตเทศบาล
๒. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
	๒. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
	๓. ร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ....
๓. ด้านกฎหมาย	-
๔. ด้านกระบวนการยุติธรรม	-
๕. ด้านเศรษฐกิจ	๑. ร่างพระราชบัญญัติการส่งเสริมพาณิชย์นาวี
	๒. พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐
	๓. พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. ๒๕๖๒
๖. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	-
๗. ด้านสาธารณสุข	๑. ร่างพระราชบัญญัติโรคติดต่อ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
๘. ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ	-
๙. ด้านสังคม	๑. ร่างพระราชบัญญัติคู่ชีวิต พ.ศ. ....

แผนการปฏิรูปประเทศ	กฎหมาย
	๒. ร่างพระราชบัญญัติจัดการเลือกปฏิบัติ พ.ศ. .... ๓. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... ๔. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐาน พ.ศ. ....
๑๐. ด้านพลังงาน	-
๑๑. ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	๑. กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาคเอกชน ๒. พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓. พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๔. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒
๑๒. ด้านการศึกษา	-

หมายเหตุ : ข้อมูลจากผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด ความก้าวหน้า การพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย
ของคณะกรรมการการสัมฤทธิ์ประจําวุฒิสภา ๒๖ คณะ (เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓)

๒) สรุปผลการติดตามความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุง กฎหมาย

๒.๑) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

(๑) กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดของคณะกรรมการการพัฒนารัฐธรรมนูญและกรมการปกครอง วุฒิสภา จำนวน ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติการเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. .... โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง (ชุดใหม่) อยู่ระหว่างพิจารณาดำเนินการ

(๒) กฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบในการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดของคณะกรรมการการปกครองท้องถิ่น วุฒิสภา จำนวน ๖ ฉบับ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น การปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ อยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป และอยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมาย กระทรวงมหาดไทย

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง

๒.๒) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

ข้อพิจารณาของ กมธ. ได้มีการแบ่งเนื้อหาการติดตามการรายงานผลการดำเนินการทางด้านกฎหมาย ออกเป็น ๓ ประเด็น ดังนี้

(๑) พ.ร.บ. ที่เห็นควรให้ตัดออกจากสารบบ

ร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์รับคำขออนุญาต พ.ศ.... และร่างพระราชบัญญัติปฏิรูประบบราชการ พ.ศ.... นั้น มีสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพนั้น ทาง กมธ. พิจารณาแล้วเห็นว่าควรให้มีการตัด พ.ร.บ. ทั้ง ๒ ฉบับนี้ออกจากสารบบ เนื่องจากไม่มีความคืบหน้า เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพื่อไม่ให้เรื่องดังกล่าวค้างอยู่ในทุกรอบของการรายงานความคืบหน้า

(๒) พ.ร.บ. ที่เห็นควรไม่ต้องรายงานในสารบบ

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.

๒๕๖๑ ที่มีการรายงานผลการดำเนินงานในไตรมาสปัจจุบันนั้น ทาง กมธ. พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ควรนำมา รายงานในสารบบอีก เนื่องจาก พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ ได้มีการประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา และมีผล บังคับใช้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

(๓) พ.ร.บ. ที่เห็นควรให้มีการติดตามต่อ

การดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และร่างพระราชบัญญัติกระจายหน้าที่และอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.... นั้น มีกระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ซึ่ง พ.ร.บ. ทั้ง ๓ ฉบับ มีความสำคัญต่อการบริหารราชการแผ่นดิน แต่ไม่ได้มีการรายงานผลการดำเนินงานในไตรมาสที่ ๔ ซึ่ง กมธ. พิจารณาแล้วเห็นว่า ควรให้มีการติดตามและรายงานผลความคืบหน้าในรายงานไตรมาสต่อไป

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานเจ้าของเรื่อง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามเร่งรัดการออกพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการนั้น ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การติดตามตรวจสอบเร่งรัดการออกพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง อีกทั้ง สามารถรับทราบถึงปัญหาอุปสรรคและสาเหตุที่ทำให้ส่วนราชการนั้น ๆ ไม่สามารถออกกฎหมายได้ตามแผนที่กำหนดไว้

๒. คณะกรรมาธิการ ตสร. วุฒิสภา ควรดำเนินการชี้แจงข้อเท็จจริงต่อเกี่ยวกับกรณีในส่วนราชการไม่สามารถดำเนินการออกพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาต่อรัฐมนตรีที่เป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐมนตรีมีการติดตามเร่งรัดการออกพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองจากส่วนราชการที่อยู่ในการกำกับดูแลของตน และเพื่อให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้แล้วเสร็จต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๓. คณะกรรมาธิการ ตสร. วุฒิสภา ควรมีการติดตามการบังคับใช้กฎหมาย โดยการพิจารณาเนื้อหาของกฎหมายลำดับรองว่า มีความสอดคล้องกับหลักการและเจตนารมณ์ที่กฎหมายแม่บทแต่ละฉบับกำหนดไว้หรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณากลับกรอกร่างพระราชบัญญัติ และเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริง

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๓) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

คณะกรรมการการกฎหมาย การยุติธรรม และการตำรวจ วุฒิสภา ได้ติดตามความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุง ประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่

(๑) กฎหมายลำดับรองที่จะออกตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

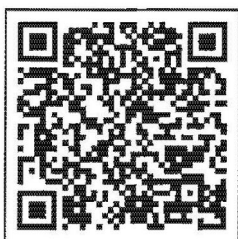
(๒) ร่างพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(๓) ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. ....

(๔) ร่างพระราชบัญญัติโทษปรับเป็นพินัย พ.ศ. ....

(๕) ร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. ....

จากการติดตาม เสนอแนะ เร่งรัด ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย ทั้ง ๕ ฉบับ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย

๒.๔) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

คณะกรรมการการกฤษฎีกา การยุติธรรม และการตำรวจ วุฒิสภา ได้ติดตามความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุง ประเด็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒ ฉบับ และด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ) ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๓ จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่

๒.๔.๑) ด้านกระบวนการยุติธรรม

(๑) ร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม

พ.ศ. ....

- ร่างพระราชบัญญัติระยะเวลาในการดำเนินงานของกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. .... ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว ขณะนี้ อยู่ระหว่างสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีถามความเห็นจากหน่วยงานเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง

(๒) ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. ....

- ร่างพระราชบัญญัติระบบนิติวิทยาศาสตร์แห่งชาติ พ.ศ. .... อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรมชุดใหม่

๒.๔.๒) ด้านกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)

(๑) ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ....

- ร่างพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. .... คณะกรรมการกฤษฎีกาอยู่ระหว่างการพิจารณาแก้ไขชื่อกองทุนในร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. ....

- ร่างพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีอาญา พ.ศ. .... ขณะนี้ อยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม
และกระบวนการยุติธรรม (ตำรวจ)

๒.๕) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

- (๑) สถานะดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑๐ ฉบับ
- (๒) สถานะดำเนินการที่มีความคืบหน้าในรอบ ๓ เดือน จำนวน ๑๕ ฉบับ
- (๓) กฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาฯ นำเสนอในประเด็นปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ ที่เห็นควรให้เร่งรัดผลักดัน จำนวน ๓ ฉบับ

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

๒.๖) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- (๑) (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ....
  - ได้มีการรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. .... ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อสร้างความเข้าใจในหลักการและสาระสำคัญของ (ร่าง) พระราชบัญญัติฯ ให้กับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำความเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบต่อ (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ....
- (๒) พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการออกกฎหมายลำดับรอง ได้แก่
  - (๒.๑) ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยจัดทำแผนที่แสดงแนวเขตป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศเมื่อ ๒๒ ก.ค. ๒๕๖๓
  - (๒.๒) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยการกำหนดแบบบัตรประจำตัวกรรมการจัดการป่าชุมชน เจ้าหน้าที่ป่าชุมชน และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศเมื่อ ๒๐ ส.ค. ๒๕๖๓
  - (๓) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้มีการออกกฎหมายลำดับรอง ได้แก่

- พระราชกฤษฎีกาเบี่ยงประชุมคณะกรรมการผู้ชำนาญการและคำตอบแทนบุคคลหรือสถาบันที่คณะกรรมการผู้ชำนาญการมอบหมาย พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกาศเมื่อ ๒๑ ส.ค. ๒๕๖๓

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๗) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

จากการพิจารณาแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๓ พบว่ากฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขมีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔ ฉบับ มีกฎหมายที่จัดทำและประกาศใช้แล้ว จำนวน ๑ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง สำหรับกฎหมายภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุขฉบับอื่น ๆ พบว่า ยังคงไม่มีกฎหมายฉบับใดที่ดำเนินการแล้วเสร็จเพิ่มเติมจากปี ๒๕๖๒ อีกทั้งพบว่า พ้นกำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้ว นอกจากนี้ สำหรับการแก้ไข/ปรับปรุงกฎหมายตามที่กำหนดไว้ พบว่า ขณะนี้ได้มีการเสนอแก้ไขปรับปรุงแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้พิจารณา และมีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติโรคติดต่อ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ตามที่กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) เสนอ โดยให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาเป็นเรื่องด่วน

ทั้งนี้ กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข และมีผลต่อการปฏิรูประบบสาธารณสุขของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๓ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. .... พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ และร่างพระราชบัญญัติโรคติดต่อ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งรัดและดำเนินการให้เกิดความเห็นร่วมกันต่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. .... จะเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการปฏิรูปด้านสาธารณสุขของประเทศไทย

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข

๒.๘) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

พบว่าร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เป็นกฎหมายตาม ประเด็นปฏิรูปที่ ๔ “การปฏิรูปแนวทางการกำกับดูแลสื่อออนไลน์” มีสาระสำคัญเพื่อให้สามารถจัดเก็บภาษีจากกรณีการให้บริการอิเล็กทรอนิกส์จากต่างประเทศและในราชอาณาจักรได้ ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาให้ความเห็นชอบจากรัฐสภาแล้ว อยู่ระหว่างกระบวนการประกาศใช้บังคับต่อไป

ทั้งนี้ ได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า เพื่อให้กฎหมายฉบับนี้มีสภาพใช้บังคับได้โดยเร็วหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเตรียมการรองรับทั้งด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากร และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งควรที่จะชักจูงการดำเนินการให้เกิดความเข้าใจและความเชี่ยวชาญต่อไปด้วย

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ

๒.๙) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

กฎหมายหลายฉบับได้ดำเนินการตราและประกาศใช้บังคับแล้วตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม แต่การปฏิบัติตามกฎหมายยังคงไม่สมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย เนื่องจากกฎหมายลำดับรองและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ต้องออกตามกฎหมายยังไม่ครบถ้วน และยังคงมีกฎหมายอื่น ๆ ที่ควรพิจารณาศึกษาเพื่อแก้ไขให้สอดคล้องกับกฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ๑) พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ควรออกกฎหมายลำดับรองให้ครบถ้วนและมีลักษณะที่เป็นการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน ๒) พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สถาบันการเงิน (เช่น ธกส.) และภาควิชาการ ควรบูรณาการการทำงานร่วมกันในด้านการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ยืนต้นเพื่อเสริมการอมรรองรับสังคมสูงวัย ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้ มาตรา ๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ กฎกระทรวงกำหนดให้ทรัพย์สินอื่นเป็นหลักประกัน พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม ให้มีประสิทธิภาพ

ประสิทธิผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมายและสอดคล้องกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม และ ๓) กฎกระทรวงหลักประกันทรัพย์สินอื่นตามพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งควรพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมูลค่าต้นไม้สำหรับปัจเจกชน มาตรการควบคุมตรวจสอบการปลูกต้นไม้ยืนต้นที่จะนำมาใช้เป็นหลักประกันอย่างมีระบบ เป็นต้น

นอกจากนี้ กฎหมายบางฉบับที่อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ควรมีการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบให้สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม

๒.๑๐) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

การติดตามความคืบหน้ากฎหมาย มีจำนวนทั้งหมด ๑๖ ฉบับ โดยเป็นกฎหมายที่อยู่ระหว่างดำเนินการจำนวน ๑๓ ฉบับ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานให้ความเห็นชอบในหลักการแล้วอยู่ระหว่างการขอประกาศใช้ / ประกาศใช้แล้ว จำนวน ๓ ฉบับ คือ

(๑) ระเบียบกระทรวงพลังงานว่าด้วย Code of Conduct ของหน่วยงานนโยบาย-กำกับ-ปฏิบัติด้านพลังงาน

(๒) พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) กฎกระทรวงกำหนดประเภท หรือขนาดของอาคารและมาตรฐานหลักเกณฑ์และวิธีการในการออกแบบอาคารเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๓

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน

๒.๑๑) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

(๑) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐและภาคเอกชน

- ให้มีการปรับปรุง กฎ ระเบียบ และวิธีการทำงานของหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐกิจเอกชน และให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ โดยให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาคเอกชน แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และร่างพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน ให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาระบบฐานข้อมูล และการบูรณาการเฝ้าระวังและแจ้งเบาะแสการทุจริต

- หลักการความโปร่งใสของภาครัฐ ซึ่งรัฐจำเป็นจะต้องสร้างกลไกในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการต่อต้านหรือชี้เบาะแสการทุจริต ตามรัฐธรรมนูญ และการใช้บังคับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ กับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีการแยกหลักการและเหตุผลเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลกับข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ความเหมาะสมกับแต่ละกรณี และให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ....

(๓) การบริหารงานของรัฐจะต้องเป็นไปด้วยความโปร่งใส เปิดเผยและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

- ควรให้ประชาชนปราศจากความเคลือบแคลงสงสัยในความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่ในการบริหารงาน ของรัฐ และให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองติดตามทรัพย์สินของแผ่นดินคืนจากการทุจริต พ.ศ. ....

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย

ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๑๒) ความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุงกฎหมาย แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

๒.๑๒.๑) ชั้นพื้นฐาน

ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ ระบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

ผลติดตามความก้าวหน้า : ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ คือ กระทรวงศึกษาธิการ

(๒) กฎหมายพระราชบัญญัติว่าด้วยการศึกษาที่จำเป็นต้องปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติม และกำหนดให้มีกฎหมายใหม่เพื่อรองรับกับการดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ได้แก่

(๒.๑) กฎหมายว่าด้วยการศึกษาที่จะจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๗ ฉบับ ดังนี้

(๒.๑.๑) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๒.๑.๒) พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา (สกสค.)

(๒.๑.๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ.)

(๒.๑.๔) พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๒.๑.๕) พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๑

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

(๒.๑.๖) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๓

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

(๒.๑.๗) พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

(๒.๒) กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาฉบับใหม่ จำนวน ๔ ฉบับ ดังนี้

(๒.๒.๑) ร่างพระราชบัญญัติการบริหารข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา พ.ศ. .... (สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๗๑ และ มาตรา ๗๒)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

(๒.๒.๒) ร่างพระราชกฤษฎีกาสถาบันเทคโนโลยีแพลตฟอร์มเพื่อการศึกษา พ.ศ. .... (สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๘๐ - ๘๑ และ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่องที่ ๗ : การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

(๒.๒.๓) ร่างพระราชบัญญัติสถาบันหลักสูตรและการเรียนรู้แห่งชาติ พ.ศ. .... (ยกเลิกพระราชบัญญัติสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๕๔ - ๖๓)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.)

(๒.๒.๔) ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. .... (ยกเลิกพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ และสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... มาตรา ๘)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) และสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.)

ผลติดตามความก้าวหน้า : ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เนื่องจาก รอคอยความชัดเจนของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ....

(๓) ติดตามความก้าวหน้าการขับเคลื่อนกฎหมายที่เกี่ยวกับการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒

ผลติดตามความก้าวหน้า

(๓.๑) พระราชบัญญัติกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

(๓.๑.๑) วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๓ กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ดำเนินงานภายใต้โครงการจัดสรรเงินอุดหนุนนักเรียนยากจนพิเศษแบบมีเงื่อนไข พร้อมลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือ สพฐ. และกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา หรือ กสศ. เพื่อบูรณาการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัด สพฐ. ช่วยเหลือนักเรียนยากจน นักเรียนพิการหรือด้อยโอกาสได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้จะช่วยพัฒนาเด็กยากจนด้อยโอกาสในทุกมิติ ทั้งการเรียนและคุณภาพชีวิต สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ครอบคลุมถึงเด็กพิเศษ เด็กพิการ ได้มีโอกาสเท่าเทียมกับเด็กที่มีความพร้อมทางสังคมและเศรษฐกิจ เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตร่วมกันได้อย่างมีคุณภาพ

(๓.๒) พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓.๒.๑) วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ พร้อมทั้งหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการในคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรม จำนวน ๖ คณะ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายพื้นที่นวัตกรรม ตามมาตรา ๑๕ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้แก่ ๑. คณะอนุกรรมการด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ ติดตามและประเมินผล ๒. คณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย ๓. คณะอนุกรรมการด้านส่งเสริมการบริหารวิชาการ ๔. คณะอนุกรรมการด้านส่งเสริมการบริหารบุคคล ๕. คณะอนุกรรมการด้านส่งเสริมการบริหารงบประมาณ และ ๖. คณะอนุกรรมการด้านการสื่อสารและการมีส่วนร่วม

(๓.๒.๒) วันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมได้มอบหมายให้สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (สพฐ.) ศึกษาความหมายของการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ปัจจุบันและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ พร้อมจัดทำร่างนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำ การจัดหา และการใช้สื่อการเรียนการสอนสำหรับสถานศึกษานำร่อง สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจึง

ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหารของ สพฐ. นักวิชาการ ครูและบุคลากรในโรงเรียนนำร่องเพื่อนำมากำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในครั้งนี้

(๓.๒.๓) วันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบาย พื้นที่นวัตกรรมรับทราบแนวทางการขยายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง โดยข้อมูลจำนวนสถานศึกษานำร่องปีการศึกษา ๒๕๖๒ จำนวน ๒๖๙ โรงเรียน ในปีการศึกษา ๒๕๖๓ มีจำนวนสถานศึกษานำร่องเพิ่ม ๑๕๑ โรงเรียนใน ๘ จังหวัดเดิม รวมทั้งหมดมีสถานศึกษานำร่องทั้งสิ้นจำนวน ๔๒๐ โรงเรียน ทั้งนี้ แนวทางการขยายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มี ๓ แนวทาง ได้แก่ ๑. เพิ่มสถานศึกษาที่อยู่พื้นที่นวัตกรรม ๒. เพิ่มจังหวัดที่มีความพร้อม และ ๓. ขยายผลโดยการถอดบทเรียนจากการดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยจัดทำเว็บไซต์และสื่อออนไลน์ เพื่อเผยแพร่นวัตกรรมต่าง ๆ โดยขอรับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สำนักงานเลขาธิการกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

โดยคณะกรรมการพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางการขยายผลพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทั้ง ๓ แนวทางควบคู่กัน และได้ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อแนวทางพิจารณาความพร้อมของจังหวัดที่ต้องการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพิ่มเติม โดยให้คณะอนุกรรมการด้านกฎหมายดำเนินการยกร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข พิจารณาความพร้อม การจัดตั้งเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อนำเสนอในการประชุมคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาครั้งต่อไป ให้ความเห็นชอบการขยายผลโดยการถอดบทเรียนการใช้พื้นที่นวัตกรรมต่าง ๆ โดยเผยแพร่ ทางเว็บไซต์และสื่อออนไลน์ โดยให้ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งให้ความเห็นชอบโดยหลักการในการจัดสรรงบประมาณและอัตรากำลังบุคลากรเพิ่มเติมแก่สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อสนับสนุนการขยายผลพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(๓.๓) พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓.๓.๑) ช่วงเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้มีการพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ จำนวน ๖ คณะ เพื่อขับเคลื่อนเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลเด็กปฐมวัย คณะอนุกรรมการวิจัย พัฒนา และจัดองค์ความรู้ด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย คณะอนุกรรมการกฎหมายและการคุ้มครองสิทธิ คณะอนุกรรมการด้านการสื่อสารเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย และคณะอนุกรรมการการศึกษาพิเศษ

โดยชุดที่มีความสำคัญชุดหนึ่ง คือ คณะอนุกรรมการบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัย โดยจะมีการทำงานร่วมกันทั้ง ๔ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น การสร้างฐานข้อมูลเด็กปฐมวัยที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในกระทรวงต่าง ๆ เช่น สธ.จะมีข้อมูลของเด็กแรกเกิดทุกคน แต่เมื่อเด็กโตขึ้นเริ่มเข้าศึกษาในโรงเรียนสังกัดต่าง ๆ อย่าง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ส่งผลให้ข้อมูลไม่มีการเชื่อมต่อ ซึ่งคณะอนุกรรมการชุดนี้ก็จะเข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาเพื่อให้ภารกิจเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถดำเนินได้อย่างบูรณาการและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และการบริหารจัดการเรื่องงบประมาณ และการเสนอโครงการต่าง ๆ จากนี้ก็จะมาจากเด็กโดยพิจารณาให้เด็กเป็นศูนย์กลางเพื่อให้ผลการดำเนินการก่อให้เกิดประโยชน์กับเด็กอย่างแท้จริง เป็นต้น

(๓.๓.๒) ช่วงเดือนกันยายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัยเห็นชอบในหลักการร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย เสนอตามมาตรา ๑๔ (๑) ประกอบมาตรา ๑๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจติดตามผลกระทบเด็กปฐมวัยจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยมีอธิบดีกรมอนามัย เป็นประธานกรรมการ

ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ การปฏิรูปการพัฒนาเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้ติดตามความก้าวหน้าการพัฒนาปรับปรุง กฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓ คือ พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒

ผลติดตามความก้าวหน้า : พระราชบัญญัติได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ แต่ขณะนี้ ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ทั้งการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ รวมทั้งกฎหมายลำดับรอง อาทิ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๗ เพื่อรองรับการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพในระยะต่อไป

ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

คณะกรรมการการศึกษา วุฒิสภา ได้ติดตามความก้าวหน้าการพัฒนา ปรับปรุง กฎหมายตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓ ได้แก่

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

ผลติดตามความก้าวหน้า : ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... นั้น เป็นกฎหมายแม่บทกำหนดหลักการและวิธีการสำคัญในการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียน การยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อมุ่งสู่คุณภาพของผู้เรียน และการปรับโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องมีความเชื่อมโยงกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ แต่ ณ ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัตินี้ยังคงอยู่ระหว่างการดำเนินการของหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่ได้รับการจัดทำ ปรับปรุง แก้ไข ให้สอดคล้องกับพ.ร.บ. การศึกษา เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบังคับใช้ในการปฏิรูปการศึกษา การบริหารจัดการศึกษา และการจัดทำกฎหมายลำดับรองเพื่อรองรับการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ

(๒) พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ผลติดตามความก้าวหน้า : พระราชบัญญัตินี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ โดยมีความก้าวหน้าการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓ ดังนี้

(๒.๑) คณะรัฐมนตรีมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในสัดส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๘ คน ดังนั้น จึงครบองค์ประกอบของคณะกรรมการตาม ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ เพื่อเข้ามาขับเคลื่อนการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริม กำกับดูแล และการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

(๒.๒) คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการทั้ง ๖ คณะ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ตามนโยบายพื้นที่นวัตกรรม รวมทั้งเสนอการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งขยายผลไปยังพื้นที่และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นต่อคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามมาตรา ๑๕ (๑๒) แห่งพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยคณะอนุกรรมการทั้ง ๖ คณะ มีดังนี้ ๑. คณะอนุกรรมการด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ ติดตาม และประเมินผล ๒. คณะอนุกรรมการด้านกฎหมาย ๓. คณะอนุกรรมการด้านส่งเสริมการบริหารวิชาการ ๔. คณะอนุกรรมการด้านส่งเสริมการบริหารบุคคล ๕. คณะอนุกรรมการด้านส่งเสริมการบริหารงบประมาณ ๖. คณะอนุกรรมการด้านการสื่อสารและการมีส่วนร่วม

(๒.๓) พิจารณาจัดทำร่างคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษานำร่องจัดทำคู่มือแนวทางปฏิบัติในภาพรวมที่คณะอนุกรรมการ คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ เพื่อชี้แจงอำนาจหน้าที่การบริหารจัดการของโรงเรียนนำร่องที่ได้รับการรองรับจาก พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ และเพื่อให้ โรงเรียนนำร่องมีแนวทางการบริหารจัดการที่ชัดเจนและมีความมั่นใจในการพัฒนานวัตกรรมจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่

(๒.๔) พิจารณาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้เกิดความอิสระและความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษา

(๒.๕) พิจารณาแนวทางการจัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นหน่วยราชการระดับสำนัก ตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๑๒.๒) อุดมศึกษา

ภาพรวมร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... พบว่ามีความคับหน้าพอสมควร ซึ่งคณะกรรมการมีข้อสังเกต ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) ควรเร่งรัดและให้ความสำคัญกับการออกกฎหมายหลักและกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีผู้ที่มีความเข้าใจเป็นอย่างดีเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติกฎหมาย

(๒) ระดับผู้ปฏิบัติขาดความเข้าใจต่อกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาอย่างเหมาะสมเพียงพอ จึงเกิดข้อจำกัดและขาดความยืดหยุ่นในการบังคับใช้กฎหมาย

(๓) การปรับปรุงกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหานี้ อาจส่งผลกระทบต่อปัญหาหนึ่ง จึงควรพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ รอบด้านและรัดกุม ก่อนการตราหรือแก้ไขกฎหมายด้านการศึกษา

(๔) กระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีโครงการจัดทำกรอบระยะเวลาเสนอกฎหมายให้มีความละเอียดชัดเจนว่าในแต่ละช่วงเวลาจะดำเนินการอย่างไร ตลอดจนวงเงินงบประมาณที่จะใช้จ่าย เพื่อให้วุฒิสภาสามารถติดตามผลการดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

ตารางข้อเสนอแนะ และเร่งรัดประเด็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน และอุดมศึกษา)

ส่วนที่ ๓ ผลการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัด
แต่ละด้าน

ส่วนที่ ๔
ผลการศึกษารายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ
ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓)
ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเสนอแนะและเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
ของคณะกรรมการติดตามการบริหารงบประมาณ

คณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ
และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ วุฒิสภา

รายนามคณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงาน

สรุปผลการวิเคราะห์รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ
ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญ (เดือนกรกฎาคม - กันยายน ๒๕๖๓)

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ และการจัดทำและดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ (สำนักกรรมการ ๓)

๑. นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ	รองเลขาธิการวุฒิสภา
๒. นายต้นพงศ์ ตั้งเต็มทอง	ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓
๓. นางสาวจิรวิน คะประสิทธิ์	ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง กำกับดูแลการปฏิบัติราชการกลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๒
๔. นายณัฐกิตติ ปัทมะ	ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
๕. นายอลนกรณ์ คำด้วง	วิทยากรเชี่ยวชาญ
๖. นายอุดร พันธุ์มิตร	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๗. นางสาวปาริชาติ ภาคสิม	วิทยากรชำนาญการ
๘. นางสาวพรพนา ปาเฉย	นิติกรชำนาญการ
๙. นางปิยาภา ชระธีระคุปต์	นิติกรชำนาญการ
๑๐. นางสาวลักษณณรี ไชยเดช	วิทยากรชำนาญการ
๑๑. นางสาวอมรรัตน์ อินนุมาตร	นิติกรปฏิบัติการ
๑๒. นางสาวภัทรพร มูณี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๑๓. นางสาวสุมาลัย เพ็ชรมณี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๔. นางสาวจรรุณี นันชนะ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๕. นางสาวพัชรินทร์ ประไพ	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๖. นางสาววิไลวรรณ เรืองอุไร	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๗. นางสาวแคทลียา เนาว์พิมาย	นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ
๑๘. นายธนภัทร์ พิมพวงศ์	นักวิชาการสนับสนุนงานวิชาการ
๑๙. นางสาวณัฐรดา ศรีสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่ธุรการ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่สำนักกรรมการ ๓ โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๓๗ - ๘

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ \๒๘๓๑ ๙๔๑๕, ๐ \๒๘๓๑ ๙๔๓๒, ๐ \๒๘๓๑ ๙๔๓๕

